

โหราศาสตร์กับการสร้างสรรค์นวนิยาย เรื่องฤกษ์สังหารของ วรณวรรณ

ศศิชา เตียวลักษณ์

อภิลักษณ์ เกษมผลกุล

รับบทความ: 22 พฤษภาคม 2563

แก้ไขบทความ: 31 สิงหาคม 2563

ตอบรับ: 9 กันยายน 2563

ออนไลน์: 25 ธันวาคม 2563

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของโหราศาสตร์กับการสร้างสรรค์นวนิยายเรื่องฤกษ์สังหารของ วรณวรรณ และมีจุดมุ่งหมายในการจำแนกและจัดกลุ่มข้อมูลทางโหราศาสตร์ในนวนิยาย ตลอดจนมีความมุ่งหวังที่จะวิเคราะห์สังคมไทยผ่านการใช้โหราศาสตร์ในการสร้างสรรค์นวนิยาย โดยขอบเขตในการศึกษาคือใช้แหล่งข้อมูลจากนวนิยายเรื่องฤกษ์สังหารของ วรณวรรณ ฉบับพิมพ์รวมเล่มครั้งที่ 10 เดือนกันยายน พ.ศ. 2562 โดยสำนักพิมพ์ ณ บ้านวรรณกรรม รวมทั้งหมดจำนวน 2 เล่ม คือ ฤกษ์สังหาร เล่ม 1 และฤกษ์สังหาร เล่ม 2 ทั้งนี้ผู้วิจัยได้คัดเลือกวิเคราะห์เฉพาะข้อมูลทางโหราศาสตร์ที่มีผลต่อการดำเนินเรื่องเท่านั้น ผลการวิจัยพบว่านวนิยายเรื่องฤกษ์สังหารได้นำโหราศาสตร์ทั้ง 3 ประเภท ได้แก่ ภาคค่านวณ ภาคพยากรณ์ และภาคพิธีกรรม มาใช้ในการสร้างสรรค์นวนิยาย ซึ่งโหราศาสตร์ล้วนมีอิทธิพลต่อการสร้างองค์ประกอบนวนิยาย ได้แก่ โครงเรื่อง แก่นเรื่อง ตัวละคร ฉาก และบทสนทนา ผลจากการนำโหราศาสตร์มาใช้เป็นหลักสำคัญในการสร้างสรรค์นวนิยายทำให้เห็นถึงภาพสะท้อนปัญหาสังคม ได้แก่ ปัญหาความเหลื่อมล้ำระหว่างเพศ ปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศ ปัญหากิเลสของมนุษย์ และยังสะท้อนให้เห็นความสำคัญของโหราศาสตร์ในฐานะเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของมนุษย์อีกด้วย โหราศาสตร์ที่ผู้เขียน

นำมาประกอบสร้างในนวนิยายทำให้เห็นถึงความสำคัญและความน่าสนใจของการนำข้อมูลทางคติชนที่เกี่ยวกับพิธีกรรมความเชื่อของคนไทยเรื่องฤกษ์ยามและดวงดาวมาใช้สร้างสรรค์วรรณกรรม ที่สำคัญทำให้เห็นว่านวนิยายเรื่องฤกษ์สังหารของ วรรณวรรณ สามารถทำหน้าที่เป็นเครื่องมือสะท้อนภาพสังคมไทยในปัจจุบันผ่านมิติความสัมพันธ์ระหว่างโหราศาสตร์กับวรรณกรรมได้อย่างสมบูรณ์

คำสำคัญ โหราศาสตร์ นวนิยายกับสังคม โหราศาสตร์กับวรรณกรรม

Astrology and the Creation of a Novel Titled 'Rurk-Sanghan' of Wanwat

Sasicha Tiewlak

Aphilak Kasempholkoon

Received: May 22, 2020

Revised: August 31, 2020

Accepted: September 9, 2020

Online: December 25, 2020

Abstract

The purpose of this article is to study the influence of astrology on the creation of a novel titled 'Rurk-Sanghan' of Wanwat and to classify and group astrological data in fiction, as well as to analyze Thai society through the use of astrology in creating novels. The scope of the study is to use the sources from Wanwat's novel titled 'Rurk-Sanghan', published in the 10th edition of the book in September 2019, by the publisher Na Banwannakam, totaling two Volumes, which are 'Rurk-Sanghan' Volume I and 'Rurk-Sanghan' Volume II. In this regard, the researchers only analyze astrological data that affects the process. The result of the research shows that 'Rurk-Sanghan' has used three parts of astrology which are calculation, forecasting and ritual part for creating the novel, in which the astrology in the novel influences the creation of novel elements such as plot, theme, characters, scenes and dialogue. Using astrology as an important principle in creating novels, reflects the social problems such as gender inequality, sexual harassment problems, human lust, and also reflects the importance of astrology as an anchor for the human mind. The novel also shows the

importance of folklore related to rituals, beliefs of the Thai people on the auspicious time and stars to create novels. More importantly, Wanwat's novels (Rurk-Sanghan) can completely act as a reflection of current Thai society through the dimension of the relationship between astrology and literature.

Keywords: Astrology, Fiction and Society, Astrology and Literature

1. บทนำ

โหราศาสตร์ เป็นศาสตร์หนึ่งสำหรับผู้เป็นโหรได้เรียนรู้และได้ใช้สารประโยชน์ในวิชานี้แก่คนทั่วไป ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 อธิบายว่า “โหราศาสตร์ หมายถึงวิชาว่าด้วยการพยากรณ์โดยอาศัยการโคจรของดวงดาวเป็นหลัก” (จุลทัศน์ พยาฆรานนท์, 2542, น. 7242)

โหราศาสตร์ เป็นศาสตร์ที่อยู่คู่กับสังคมไทยมาช้านาน ไม่ว่าจะเป็นคนในชนชั้นใดก็ตามก็ล้วนมีประเพณีและพิธีกรรมที่มุ่งให้เกิดความเป็นสิริมงคล โดยอาศัยหลักทางโหราศาสตร์และการพยากรณ์มาประกอบทั้งสิ้น เรียกได้ว่าคนไทยมีความผูกพันกับโหราศาสตร์เป็นอย่างมาก เพราะประเพณีและพิธีกรรมเหล่านั้นล้วนจะต้องอาศัยหลักโหราศาสตร์ในการกำหนดฤกษ์ยามที่จะนำมาใช้ในการประกอบพิธี เช่น พิธีแรกนาขวัญ พิธีแต่งงาน การผ่าคลอด การออกรถใหม่ การขึ้นบ้านใหม่ เป็นต้น ทั้งหมดนี้ล้วนมีความเกี่ยวข้องกับความเป็นโหราศาสตร์ทั้งสิ้น และไม่ว่ากาลเวลาจะผ่านไปก็ยุคสมัย สังคมจะก้าวเข้าสู่โลกแห่งเทคโนโลยีมากขึ้นเท่าไร แต่โหราศาสตร์ก็ไม่เคยจะเลือนหายไปจากสังคมไทย ทั้งยังสามารถเข้าถึงได้ง่ายขึ้นกว่าเดิมอีกด้วย เรียกได้ว่าสังคมไทยมีความสัมพันธ์กับโหราศาสตร์โดยสมบูรณ์

โหราศาสตร์ เป็นศาสตร์เก่าแก่แขนงหนึ่งที่อยู่ควบคู่กับสังคมไทยมาแต่โบราณกาลเป็นเวลาหลายศตวรรษมาแล้ว โดยสังเกตได้จากการที่เรื่องราวเกี่ยวกับโหราศาสตร์มีความเกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คน ตลอดจนมีปรากฏในวรรณคดี แต่ละยุคแต่ละสมัยอย่างต่อเนื่อง เช่น ในสมัยสุโขทัยปรากฏวรรณคดีที่มีการกล่าวถึงเรื่องราวทางโหราศาสตร์ คือเรื่องไตรภูมิพระร่วง พระราชนิพนธ์ในสมเด็จพระมหาธรรมราชาลิไท ที่มีการกล่าวถึงเรื่องราวของโหราศาสตร์ การโคจรของดวงอาทิตย์ ราศีทั้ง 12 ราศี และการเปลี่ยนผ่านของแต่ละราศี ซึ่งในทางโหราศาสตร์ปัจจุบันจะใช้ราศีมาประกอบกับการทำนายดวงชะตาของผู้คน ส่วนในสมัยอยุธยา ก็ปรากฏวรรณคดีที่มีการกล่าวถึงเรื่องราวทางโหราศาสตร์ อย่างเรื่องลิลิตยวนพ่าย (ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง) ที่กล่าวถึงความสามารถทางด้านโหราศาสตร์ของพระมหากษัตริย์ ในสมัยรัตนโกสินทร์ก็ยังคงมีเรื่องราวของโหราศาสตร์ปรากฏ

ให้เห็นในวรรณคดีอีกเช่นกัน อย่างเช่นเรื่องอิเหนา ตอน ตีกะหมังกุหนิง ที่ปรากฏความเชื่อเรื่องโชคชะตา คำทำนาย ตามที่ท้าวกะหมังกุหนิงให้โหรมาทำนาย ก่อนที่จะยกทัพไปยังเมืองดาดา และเสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน ที่มีความโดดเด่นในด้านการใช้โหราศาสตร์ในการสร้างสรรค์เรื่อง ไม่ว่าจะเป็ความเชื่อเรื่องโชคชะตา การตั้งชื่อ ที่สำคัญในเสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน โหราศาสตร์ยังมีอิทธิพลต่อการดำเนินเรื่องอีกด้วย ดังนี้

ได้ยินเสียงฆ้องย่าประจำวัง	ลอยลมล่องดังถึงเคหา
คะเนนบ้าย่ามได้สามครา	ดูเวลาปลอดดวงทักทิน
ฟ้าขาวดาวเด่นดวงสว่าง	จันทร์กระจ่างทรงกลมหมดเมฆสิ้น
จึงเช่นเหล่าข้าพลาให้พรายกิน	เสกขมื่นว่านยาเข้าทาตัว
ลงยันต์ราชะเอาปะอก	หยิบยกมวงคลขึ้นใส่หัว
เป่ามนตร์เบื่องบนช่อมัว	พรายย้วยวนใจให้เคลคลา
จับดาบเคยปราบณรงค์รบ	เสรีจครบบิกรรรมพระคาถา
ลงจากเรือนไปมิได้ช้า	รีบมาถึงบ้านขุนช้างพลันฯ

(กรมศิลปากร, กองวรรณกรรมและประวัติศาสตร์, 2544, น. 217-218)

บทเสภาดังกล่าว มาจากตอนที่ 35 ขุนช้างถวายเป็นฎีกา: พระไวยคิดจะพรากนางวันทองจากขุนช้าง ซึ่งมีการกล่าวถึงตอนที่พระไวย (บุตรขุนแผนกับนางวันทอง) ใช้ไสยศาสตร์ประกอบพิธีเพื่อใช้ผีพรายเป็นตัวช่วยอำนวยความสะดวกให้กับตนในการเข้าไปพาดวงนางวันทองออกมาจากเรือนของขุนช้าง ซึ่งพิธีนี้ต้องอาศัยความรู้เรื่องฤกษ์ยามในการประกอบพิธีที่ถูกต้องเพื่อให้การประกอบพิธีสมบูรณ์

จากเรื่องขุนช้างขุนแผนที่มีการใช้โหราศาสตร์ในการดำเนินเรื่อง ในปัจจุบันก็ยังคงปรากฏวรรณกรรมและนวนิยายจำนวนหนึ่งที่ปรากฏการใช้โหราศาสตร์มาประกอบเป็นข้อมูลในการสร้างสรรค์เรื่องอีกเช่นกัน ซึ่งเรื่องที่มีความโดดเด่นอย่างมากในด้านของการใช้โหราศาสตร์ในการสร้างสรรค์เรื่องราวก็คือนวนิยายเรื่องฤกษ์สังหาร ของ วรรณวรรณี

“ฤกษ์สังหาร” เป็นละครโทรทัศน์ ที่ออกอากาศทางช่องวัน 31 ในช่วงวันที่ 26 สิงหาคม - 12 พฤศจิกายน พ.ศ. 2562 ซึ่งละครเรื่องดังกล่าวได้รับการตอบรับอย่างดีจากผู้ชม ด้วยเนื้อหาที่มีความเข้มข้น และมีความแปลกใหม่ในด้านการใช้เรื่องราวของโหราศาสตร์เป็นหลักในการดำเนินเรื่อง จึงทำให้มีกระแสนิยมดีตั้งแต่ในตอนแรกที่เริ่มออกอากาศ จนถึงตอนจบของเรื่อง มีข้อมูลจากไทยรัฐออนไลน์ว่า #ฤกษ์สังหารตอนจบ (แฮชแท็กฤกษ์สังหารตอนจบ) ติดอันดับทวิตเตอร์เป็นอันดับหนึ่งอย่างรวดเร็ว ณ ขณะที่กำลังออกอากาศ (ไทยรัฐออนไลน์, 2562) และข้อมูลจากเว็บไซต์ดาราเดลี กล่าวว่าละครเรื่องฤกษ์สังหารมีกระแสนิยมในตอนออกสายนทั่วประเทศสูงถึง 2.562 ท่ามกลางกระแสของแฟนละครที่ออกมาชื่นชม ยกให้เป็นหนึ่งผลงานชิ้นเยี่ยมของช่องวัน 31 เป็นการรับรองว่าละครเรื่องฤกษ์สังหารนี้ได้รับความนิยมและประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก (ดาราเดลี, 2562ก) ซึ่งบทประพันธ์ของละครดังกล่าว ได้ถูกดัดแปลงมาจากนวนิยายเรื่อง ฤกษ์สังหาร ของ วรณวรรณ

นวนิยายเรื่อง ฤกษ์สังหาร เป็นนวนิยายประเภทสืบสวนสอบสวนที่ใช้โหราศาสตร์เป็นหลักในการดำเนินเรื่อง ตีพิมพ์ครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2548 และได้มีการตีพิมพ์ซ้ำถึง 10 ครั้ง โดยผู้เขียนนวนิยายเรื่องนี้คือ วรณวรรณ จันทรวงษา โดยใช้นามปากกา วรณวรรณ มีผลงานหลายเรื่องที่น่าไปดัดแปลงเป็นละครโทรทัศน์แล้ว รวมถึงเรื่องฤกษ์สังหาร ที่แม้ระหว่างบทละครกับนวนิยายจะมีความแตกต่างกันบ้างเล็กน้อย แต่ก็ยังคงเรื่องราวของโหราศาสตร์และพิธีกรรมไว้ตามแบบต้นฉบับเช่นเดิม

นวนิยายเรื่องฤกษ์สังหาร มีความโดดเด่นในด้านของการใช้โหราศาสตร์เป็นหลักในการดำเนินเรื่อง โดยนักเขียนได้นำหลักสำคัญในวิชาโหราศาสตร์ คือ การทำนายดวงชะตา ลัคนา ราศี และที่สำคัญเรื่องฤกษ์ยามมาผูกเข้ากับพิธีกรรม การตั้งเสาหลักเมือง

จุดเริ่มต้นที่ทำให้วรณวรรณมีความสนใจที่จะนำเรื่องราวของโหราศาสตร์มาใช้ในการสร้างสรรค์นวนิยายเรื่องนี้ขึ้นนั้น วรณวรรณกล่าวว่า

มีอยู่วันหนึ่งในเดือนมิถุนายน 2548 ได้ไปนั่งคุยกับน้ำเล็กเรื่องตำราพิชัยสงคราม แล้วเกิดความคิดที่ว่า ถ้าหากคนเรานำความรู้เกี่ยวกับตำราพิชัยสงครามมาใช้ในแง่มุมที่แสวงหาประโยชน์ใส่ตนฝ่ายเดียวจะเป็นอย่างไร บ้านเมืองจะระส่ำระสาย เพื่อให้เกิดประโยชน์กับคนผู้เดียวโดยการทำร้ายชีวิตผู้อื่น ถ้าเกิดมีคนทำจริง ๆ ก็คงจะเป็นเรื่องที่สะท้อนขวัญผู้คนในเมืองอย่างมาก เพราะคนเมืองคงจะไม่มีใครทันคิดถึงเรื่องแบบนี้ในแง่มุมนี้เท่าไรนัก และคงจะตระหนักถึงเรื่องนี้ได้ยากเมื่อชีวิตคนเราทุกวันนี้มีวิถีชีวิตที่ห่างไกลจากวัฒนธรรมรูปแบบเดิม ๆ จึงลองเริ่มต้นเขียนเรื่องนี้ขึ้นมา น้ำเล็กก็สนุกไปด้วย ทำให้เรื่องนี้เริ่มต้นด้วยความสนุกสนานและความใคร่รู้ของผู้เขียน

(วรรณวรรณ, 2562ก, น. 288-289)

ด้วยเหตุนี้จึงเกิดเป็นเรื่องราวของตำราแก้เคล็ดดวงชะตา หากผู้ใดต้องการขึ้นเป็นใหญ่ เสริมอำนาจและบารมีของตนก็ให้ประกอบพิธีแก้เคล็ดดวงเมืองเพื่อทอนความศักดิ์สิทธิ์ของดวงเมือง โดยพิธีกรรมนี้จะประกอบขึ้นได้โดยต้องคำนวณหาฤกษ์ ยามอาเพศธานี ภัยพิบัติของบ้านเมืองไปกำหนดหาเวลาเสวยสุขาวิเศษสังวาสกับดวงผู้ถูกเลือกทั้งสี่ธาตุ ซึ่งก็คือชีวิตของหญิงสาวผู้ครองธาตุตามทิศประจำเมืองทั้งสี่ ได้แก่ ดิน น้ำ ลม ไฟ มาประกอบพิธีกรรม “สี่คนสี่ธาตุบูชาปสานเทพเทวา เสริมราศีชะตา ผู้ประกอบพิธีบำเพ็ญ หลังเหตุอาเพศธานี ผู้เสริมชาติเสวยสุขาวิเศษถึงเห็น กระทำบัดพลีมิวัน ธรณิน คงคา วายุ เตโช” เมื่อคำนวณได้วันเวลาใด ก็หมายความว่านั่นคือฤกษ์ที่ผู้ประกอบพิธีจะลงมือประกอบพิธีบูชาแก้เคล็ดดวงเมือง นำผู้ถูกเลือกไปสังหารถวายเป็นบัดพลี ซึ่งหากกระทำสำเร็จดังว่า ดวงชะตาของเจ้าพิธีนั้นก็จะอยู่เหนือดวงเมือง (วรรณวรรณ, 2562ก)

นอกจากนี้วรรณวรรณยังกล่าวถึงนวนิยายเล่มนี้ของตนเองอีกว่า “ขณะเขียนเรื่องนี้ได้พยายามสอดแทรกตำราของคุณตาที่เคยถ่ายทอดมาให้ลูกหลานมาใช้ไว้ในเรื่องจนอาจจะหนักเป็นตำราดูดวงไปบางช่วง แต่เจตนาคนเขียนคืออยากจะทำให้ผู้อ่านได้รับสาระและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้” (วรรณวรรณ, 2562ก, น. 290) ซึ่งนับเป็นอีกจุดเด่นหนึ่งของนวนิยายเรื่องนี้ที่มีความแตกต่างจาก

นวนิยายเรื่องอื่น เพราะนอกจากจะมีความสนุกจากเนื้อเรื่อง ยังทำให้ผู้อ่านได้เรียนรู้วิชาโหราศาสตร์ไปพร้อมกันด้วย

จากที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ ฤกษ์สังหารนับเป็นเรื่องราวที่อยู่ในกระแสสังคมในระดับหนึ่ง ผู้วิจัยเห็นถึงความน่าสนใจของนวนิยายเรื่องนี้ในแง่ของการใช้โหราศาสตร์มาเป็นข้อมูลหลักในการสร้างสรรค์นวนิยาย จึงมีความสนใจที่จะศึกษานวนิยายเรื่องฤกษ์สังหาร ของ วรณวรรณ ในประเด็นการใช้โหราศาสตร์และพิธีกรรมเป็นกลวิธีในการสร้างสรรค์นวนิยายเรื่องนี้ เพื่อเป็นประโยชน์ในแง่ของความเข้าใจถึงความสำคัญของการใช้ข้อมูลทางคติชนเรื่องความเชื่อและพิธีกรรมเกี่ยวกับฤกษ์ยามและดวงชะตาในการสร้างสรรค์นวนิยาย และสะท้อนให้เห็นถึงสังคมไทยในมิติของความสัมพันธ์ระหว่างโหราศาสตร์กับวรรณกรรม รวมถึงการพัฒนาองค์ความรู้ทางด้านคติชนเกี่ยวกับความเชื่อและพิธีกรรมและวรรณกรรมสืบไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อจำแนกและจัดกลุ่มข้อมูลทางโหราศาสตร์ในนวนิยายเรื่องฤกษ์สังหาร ของ วรณวรรณ
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลขององค์ความรู้ด้านโหราศาสตร์ที่มีผลต่อการสร้างสรรค์นวนิยายเรื่องฤกษ์สังหาร ของ วรณวรรณ
3. เพื่อวิเคราะห์สังคมไทยผ่านการใช้โหราศาสตร์ในการสร้างสรรค์เรื่องราวในนวนิยายเรื่องฤกษ์สังหาร ของ วรณวรรณ

3. สมมติฐานการวิจัย

โหราศาสตร์ที่ปรากฏในนวนิยายเรื่องฤกษ์สังหาร ของ วรณวรรณ มีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์เรื่องราวผ่านองค์ประกอบของนวนิยาย ได้แก่ แก่นเรื่อง โครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก บทสนทนา และการใช้โหราศาสตร์เป็นหลักในการสร้างสรรค์นวนิยายเรื่องนี้สะท้อนให้เห็นถึงกระแสนิยมในเรื่องโหราศาสตร์ของสังคมไทยผ่านมิติความเชื่อและพิธีกรรมทางโหราศาสตร์ของคนไทยกับวรรณกรรม

4. ขอบเขตของการวิจัย

ในงานวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยศึกษาโดยใช้แหล่งข้อมูลจากนวนิยายเรื่อง ฤกษ์สังหาร ของ วรณวรรณ ฉบับพิมพ์รวมเล่มครั้งที่ 10 เดือนกันยายน พ.ศ. 2562 โดยสำนักพิมพ์ ณ บ้านวรรณกรรม รวมทั้งหมดจำนวน 2 เล่ม คือ ฤกษ์สังหาร เล่ม 1 และฤกษ์สังหาร เล่ม 2 ทั้งนี้ผู้วิจัยได้คัดเลือกวิเคราะห์เฉพาะ ข้อมูลทางโหราศาสตร์ที่มีผลต่อการดำเนินเรื่องเท่านั้น เพราะมุ่งเน้นที่จะศึกษา ในประเด็นโหราศาสตร์ที่มีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์นวนิยาย

5. การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษารวบรวมเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ ผู้วิจัยได้แบ่งเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นสองกลุ่ม กลุ่มแรก คือ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ คติชนกับวรรณกรรม และกลุ่มสอง คือ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ โหราศาสตร์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

5.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคติชนกับวรรณกรรม

บทความเรื่อง บทบาทของข้อมูลคติชนในเรื่องสั้นของนักเขียนอีสาน ของ ัญญา สังขพันธ์านนท์ (2541) มุ่งศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวข้องกันระหว่าง เรื่องสั้นกับคติชนวิทยา ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าในความเป็นจริงแล้วอิทธิพลของคติชนวิทยาในการสร้างวรรณกรรมมีมากกว่าการยืมข้อมูลมาใช้เขียนเรื่องสั้นเท่านั้น แต่ยังมีบทบาทของข้อมูลทางคติชนที่มีต่อการแต่งเรื่องสั้น ทั้งในแง่เทคนิค กลวิธี รวมไปถึงการแสดงโลกทัศน์ของผู้แต่งซึ่งเป็นบทบาทที่ทับซ้อนอยู่ในระดับ ลึกมากกว่าการนำเสนอข้อมูลคติชนแบบพื้น ๆ

บทความเรื่อง โหราศาสตร์ในมหาชาติไถลื้อ ของ วุฒ มิตรพระพันธ์ และอนันต์ เหล่าเลิศวรกุล (2552) มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ของโหราศาสตร์ใน มหาชาติไถลื้อ บทความนี้นำเสนอว่าชาวไถลื้อให้ความสำคัญกับคติความเชื่อด้าน โหราศาสตร์เป็นอย่างมาก แม้กระทั่งในวรรณกรรมพุทธศาสนาเรื่องมหาชาติของ

ชาวไทลื้อก็ยังคงปรากฏความเชื่อด้านโหราศาสตร์แทรกอยู่อย่างชัดเจนโดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการกำหนดวัน เดือน และปีเกิดให้แก่ตัวละครต่าง ๆ โดยอาศัยหลักเกณฑ์ตามอย่างพราหมณ์และคติโหราศาสตร์ในท้องถิ่นของตน นอกจากนี้ เป็นภาพสะท้อนวัฒนธรรมแล้ว ความเชื่อด้านโหราศาสตร์ในมหาชาติไทลื้อยังมีบทบาทสำคัญคือ ช่วยตอบข้อสงสัยบางประการซึ่งผู้ฟังเทศน์เรื่องมหาชาติในท้องถิ่นอาจตั้งคำถามขึ้น และยังช่วยเพิ่มความสมจริงให้แก่เนื้อเรื่องและสร้างความสอดคล้องระหว่างวรรณกรรมกับสังคม

วิทยานิพนธ์เรื่อง **คติชนในนวนิยายของพงศกร** ของ ศรัณภัทร์ บุญสุข (2558) เป็นการศึกษาข้อมูลเชิงคติชนและวิเคราะห์กลวิธีการนำข้อมูลเชิงคติชนมาประกอบสร้างเป็นนวนิยายจากผลงานของพงศกร 8 เรื่อง ได้แก่ เบื้องบรรพ์ สร้อยแสงจันทร์ ฤดูดาว วังพญาพราย กุหลาบรัตติกาล คชาปุระ นครไอยรา และเคหาสน์นางคอย ผลการวิจัยพบว่า พงศกรประกอบสร้างข้อมูลเชิงคติชนจากข้อมูลหลายประเภท ได้แก่ เรื่องเล่าพื้นบ้าน ความเชื่อและขนบธรรมเนียมพื้นบ้าน วรรณคดีและวรรณกรรมไทย ประวัติศาสตร์ และข้อมูลเบ็ดเตล็ดอื่น ๆ โดยพงศกรใช้ข้อมูลเหล่านี้เป็นฐานแล้วจินตนาการต่อยอดอย่างสมจริงและนำเสนอเป็นเรื่องเล่าเชิงคติชนที่แทรกอยู่ในนวนิยาย เรื่องเล่าคติชนที่แทรกอยู่นี้มีเนื้อหาสัมพันธ์กับการลงโทษที่มาจากการกระทำผิดของมนุษย์ การบ่งบอกความเป็นมาของคนและชุมชน และการอยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างกลมกลืน ซึ่งพงศกรนำเอาข้อมูลเชิงคติชนมาเป็นองค์ประกอบสำคัญในการประกอบสร้างนวนิยาย ทั้งในด้านของการสร้างโครงเรื่อง ตัวละคร และฉาก การนำข้อมูลเชิงคติชนมาใช้ในนวนิยายของพงศกรยังสัมพันธ์กับการนำเสนอแนวคิดหลักสามประการ เหตุการณ์เกี่ยวกับการลงโทษที่เน้นย้ำแนวคิดทางพระพุทธศาสนาว่ากิเลสเป็นเหตุแห่งทุกข์ แสดงให้เห็นถึงภูมิปัญญาของกลุ่มชนชาติพันธุ์เพื่อแสดงให้เห็นคุณค่าของวัฒนธรรมและสุดท้ายเพื่อเสนอแนวคิดเกี่ยวกับสภาพสังคมปัจจุบันและเสนอทางออกให้กับปัญหาสังคมที่กำลังเผชิญอยู่

5.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโหราศาสตร์

วิทยานิพนธ์เรื่อง **การใช้โหราศาสตร์เป็นวิถีทางในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา** ของ อชิรพจนินชา พลายนาค (2553) การศึกษาพบว่าพระสงฆ์ที่ใช้โหราศาสตร์สามารถช่วยเหลือชาวบ้านที่มีความทุกข์ได้แต่ควรใช้โหราศาสตร์ในฐานะเครื่องมือชกแจงไม่ใช่เป็นจุดหมายหลัก แม้การกระทำเช่นนี้จะผิดหลักพระธรรมวินัย แต่หากเพื่อประโยชน์สุขที่จะเกิดขึ้นแก่สังคมและผู้คนหมู่มาก พระสงฆ์บางรูปก็เห็นว่าควรทำ เพราะพุทธบริษัท 4 โดยเฉพาะอุบาสกอุบาสิกา ซึ่งเป็นคนส่วนมากของสังคมหากชกแจงพวกเขาเหล่านั้นให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมที่ถูกต้องแล้วก็ย่อมจะเป็นกำลังสำคัญในการปกป้องและทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาให้สืบทอดต่อไปได้ในอนาคต

วิทยานิพนธ์เรื่อง **พิธีสวดนพเคราะห์: พลวัตของพิธีกรรมประดิษฐ์ในสังคมไทยปัจจุบัน** ของ ประเสริฐ รุณรา (2557) มุ่งศึกษาความเป็นมาและการผลิตซ้ำพิธีสวดนพเคราะห์ในสังคมไทย ตลอดจนศึกษาบทบาทของพิธีสวดนพเคราะห์ในสังคมไทยปัจจุบัน ผลการศึกษาพบว่าความเชื่อและพิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับนพเคราะห์ในสังคมไทยเป็นการประสานความเชื่อเกี่ยวกับเทพนพเคราะห์ที่รับแนวคิดแบบศาสนาพุทธ ความเป็นมาของพิธีในสังคมไทยปรากฏหลักฐานตั้งแต่สมัยอยุธยาสืบทอดในลักษณะพิธีกรรมราชสำนัก จนกระทั่งเริ่มแพร่กระจายสู่สังคมเมื่อเริ่มมีการพิมพ์ตำราโหราศาสตร์และหนังสือเกี่ยวกับพิธีกรรม ด้านการศึกษาบทบาทหน้าที่ของพิธีสวด นพเคราะห์สามารถบรรเทาทุกข์และขจัดความกลัว เสริมความมั่นคงทางจิตใจ ตลอดจนสามารถผ่อนคลายความเครียดทางเศรษฐกิจและการเมือง และในขณะเดียวกันพิธีสวดนพเคราะห์ในสังคมไทยปัจจุบันนำแนวคิดทางทุนนิยมมาใช้บริหารจัดการพิธีกรรม ดังนั้นพิธีกรรมจึงสามารถระดมมวลชน ระดมทุน ตลอดจนสามารถชักจูงคนเข้าวัดได้มากยิ่งขึ้น

วิทยานิพนธ์เรื่อง **การศึกษาวิเคราะห์เรื่องฤกษ์ตามคัมภีร์โหราศาสตร์ไทยที่มีผลต่อพุทธศาสนิกชน** ของ พัชรี แก้วพลิก (2561) ผลการศึกษาพบว่าความเชื่อเรื่องฤกษ์ที่ปรากฏในคัมภีร์โหราศาสตร์ไทยนั้นมีการศึกษากันมายาวนานตั้งแต่ครั้งกรุงสุโขทัยเป็นราชธานี และการศึกษาวิเคราะห์เรื่องฤกษ์ที่ปรากฏใน

คัมภีร์โหราศาสตร์ไทยมีผลต่อพุทธศาสนิกชนนั้นส่งผลในเรื่องจิตใจ ทำให้มีความมั่นใจในการประกอบอาชีพ การพัฒนาศักยภาพทั้งส่วนตัวและสังคมโดยรวม ถึงแม้คำสอนของพระพุทธศาสนาจะไม่ส่งเสริมให้เชื่อในเรื่องของฤกษ์ยาม แต่สิ่งเหล่านี้ได้กลายเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิตไม่สามารถแยกออกจากกันได้ ดังนั้นพุทธศาสนิกชนควรยึดถือหลักคำสอนของพระพุทธองค์ควบคู่ไปกับความเชื่อในเรื่องฤกษ์

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคติชนกับวรรณกรรมและโหราศาสตร์ข้างต้น จะเห็นได้ว่าจากการศึกษาที่ผ่านมานั้นมีแนวโน้มในการศึกษาข้อมูลคติชนในด้านของความเชื่อ ตำนาน และตัวละครเหนือธรรมชาติที่ถูกนำมาประกอบสร้างเป็นวรรณกรรม ซึ่งข้อมูลทางคติชนเหล่านั้นล้วนมีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์วรรณกรรมเหล่านั้นทั้งสิ้น ส่วนในด้านโหราศาสตร์จะเป็นการศึกษาเกี่ยวกับโหราศาสตร์ในวรรณคดีโบราณ ทั้งนี้ยังไม่พบการศึกษาใดที่ศึกษาเจาะลึกเกี่ยวกับข้อมูลทางคติชนในเรื่องโหราศาสตร์ กับงานเขียนสมัยใหม่ประเภทนวนิยาย ซึ่งนวนิยายที่มีความโดดเด่นที่สุดในด้านของการใช้โหราศาสตร์ในการสร้างสรรค์เรื่องก็คือนวนิยายเรื่องฤกษ์สังหาร ของ วรรณวรรธน์

6. กรอบแนวคิดสำคัญในการวิจัย

6.1 แนวคิดเรื่ององค์ประกอบนวนิยาย

กาญจนา วิชญาปกรณ์ กล่าวใน **หลักเบื้องต้นในการศึกษาเรื่องสั้นและนวนิยาย** ว่าองค์ประกอบของนวนิยายสามารถแบ่งได้เป็น 5 อย่าง ได้แก่ โครงเรื่อง แก่นเรื่อง ตัวละคร ฉาก และบทสนทนา (กาญจนา วิชญาปกรณ์, 2534, น. 24)

โครงเรื่อง หมายถึง ลำดับของเหตุการณ์ที่ประกอบเข้าเป็นเรื่อง หรือเหตุการณ์ทั้งหลายที่ผู้แต่งกำหนดขึ้นเพื่อให้ดำเนินไปตั้งแต่ต้นจนจบ โครงเรื่องนับเป็นองค์ประกอบสำคัญและเป็นพื้นฐานของเรื่องเล่า ถ้าปราศจากโครงเรื่อง ก็จะไม่เป็นเรื่องราวและตัวละครตามมา ซึ่งโครงสร้างของโครงเรื่องสามารถแบ่งได้เป็น

ตอนเริ่มเรื่อง ตอนดำเนินเรื่อง จุดวิกฤตของเรื่อง จุดคลี่คลายเรื่อง และตอนจบเรื่อง (ธัญญา สังขพันธานนท์, 2539, น. 162)

แก่นเรื่อง หมายถึง จุดสำคัญของเรื่องที่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงมุมมองความคิดที่ผู้แต่งต้องการแสดงให้ผู้อ่านได้รับรู้

ตัวละคร หมายถึง ผู้มีบทบาทในนวนิยาย อาจเป็นมนุษย์ สัตว์ หรือสิ่งของก็ได้ และหน้าที่สำคัญที่ตัวละครจะต้องทำ คือ การดำเนินเรื่องให้ผู้อ่านได้รับรู้ถึงเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในนวนิยายได้

ฉาก คือ สถานที่ต่างๆ ที่ปรากฏให้เห็นในนวนิยาย สามารถสร้างความสมจริงให้กับนวนิยายได้ และการนำฉากมาใช้จะต้องมีความสอดคล้องกับเนื้อเรื่องและสามารถสร้างบรรยากาศภายในเนื้อเรื่องได้

บทสนทนา คือ การโต้ตอบระหว่างตัวละคร บทสนทนาจะต้องมีความสมจริง ความเป็นธรรมชาติ และที่สำคัญบทสนทนาจะต้องมีความสอดคล้องกับตัวละครที่เป็นเจ้าของบทสนทนา

นวนิยายเรื่องฤกษ์สังหาร มีองค์ประกอบตามแนวคิดขององค์ประกอบนวนิยาย 5 อย่าง ได้แก่ โครงเรื่อง แก่นเรื่อง ตัวละคร ฉาก และบทสนทนา ซึ่งแนวคิดดังกล่าวจะสามารถใช้ในการวิเคราะห์โหราศาสตร์ที่มีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์นวนิยายได้ โดยแสดงให้เห็นว่าโหราศาสตร์มีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์นวนิยายในส่วนใดบ้าง

6.2 แนวคิดเรื่องโหราศาสตร์

แพทย์ สารีบุตร ได้กล่าวใน **โหราศาสตร์ปริทรรศน์** ว่าวิชาโหราศาสตร์แบ่งออกเป็น 3 ภาค คือ ภาคคำนวณ ภาคพยากรณ์ และภาคพิธีกรรม (แพทย์ สารีบุตร, 2551, น. 14)

ภาคคำนวณในตำราโหราศาสตร์ หมายถึง การแสดงสถานที่สถิตการโคจรของดาวนพเคราะห์ กล่าวคือ ดาวพระเคราะห์นั้นมีได้สถิตนิ่งอยู่กับที่ แต่มีการโคจรไปรอบดวงอาทิตย์ซึ่งเป็นศูนย์กลางของระบบ สุริยจักรวาล นอกจากนี้ดาวเคราะห์แต่ละดวงจะโคจรไปด้วยความเร็วที่ต่างกันขึ้นอยู่กับความใกล้ไกลจาก

ดวงอาทิตย์ อย่างไรก็ตามวิชาโหราศาสตร์สนใจเฉพาะประเด็นที่ดาวเคราะห์ต่างๆ มีต่อโลกเท่านั้น ดังนั้นคัมภีร์โหราศาสตร์จึงพิจารณาเฉพาะตำแหน่งของดวงดาวที่สัมพันธ์กับโลก โดยกำหนดให้โลกเป็นจุดศูนย์กลางและใช้การพิจารณาโดยการสังเกตปรากฏการณ์บนท้องฟ้า ซึ่งจะมองเห็นดาวนพเคราะห์ต่างๆ ในลักษณะที่โคจรรอบโลก และมีการกำหนดอัตราการโคจรเฉลี่ยของดาวพระเคราะห์จากมุมมองบนพื้นดินที่เห็นการเปลี่ยนแปลงบนท้องฟ้า

ภาคพยากรณ์ เป็นการอธิบายปรากฏการณ์ของดาวนพเคราะห์ว่ามีอิทธิพลต่อบุคคลและสังคมอย่างไร และเชื่อมโยงกฎเกณฑ์โดยการศึกษาความเชื่อมโยงความหมายออกเป็นลักษณะของคำทำนาย อาจแบ่งเป็น 3 ลักษณะ คือ การพยากรณ์ในส่วนของอดีต การพยากรณ์ในส่วนของปัจจุบัน และการพยากรณ์ในส่วนของอนาคต

ภาคพิธีกรรม เป็นการนำเอาหลักของพิธีกรรมต่างๆ เข้ามาเกี่ยวข้องและการดูฤกษ์ดีไมดีเพื่อนำไปประกอบพิธีกรรมนั้นๆ

ในนวนิยายเรื่องฤกษ์สังหาร ของ วรณวรรธน์ มีการใช้โหราศาสตร์อย่างหลากหลายในการประกอบสร้างนวนิยาย การใช้แนวคิดเรื่องโหราศาสตร์ในการจัดจำแนกโหราศาสตร์ตามประเภทที่มีอิทธิพลในเรื่อง จะทำให้เห็นว่าวรรณวรรธน์เลือกใช้โหราศาสตร์ได้บ้างมาใช้ในการสร้างสรรค์เรื่องราวและทำให้เห็นถึงอิทธิพลของโหราศาสตร์ในการสร้างสรรค์นวนิยายได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น

6.3 แนวคิดเรื่องคติชนกับวรรณกรรม

ธัญญา สังขพันธานนท์ ได้กล่าวใน **บทบาทของข้อมูลทางคติชนในเรื่องสั้นของนักเขียนอีสาน** เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างคติชนกับวรรณกรรมร่วมสมัยไว้ว่า เรื่องสั้นกับคติชนวิทยานั้นมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันอย่างลึกซึ้งในขอบเขตของคติชนวิทยาและได้จัดนิทานพื้นบ้านเป็นแขนงหนึ่งของสาขาวิชาดังกล่าว ฉะนั้นคติชนวิทยามีความเกี่ยวข้องกับเรื่องสั้นไทยในแง่ของพัฒนาการและความเป็นมา มีการถ่ายทอดทางด้านรูปแบบและเนื้อหาให้กันและกันมาโดยตลอด (ธัญญา สังขพันธานนท์, 2541, น. 33)

คติชนกับวรรณกรรม คือ การนำข้อมูลทางคติชน ทั้งนิทาน ตำนานและความเชื่อมาประกอบสร้างสรรค์ในวรรณกรรมเพื่อให้ผู้อ่านได้ทั้งความบันเทิงและความรู้ทางคติชนในด้านต่างๆ (ศรัณย์ภัทร์ บุญชก, 2558, น. 165)

นวนิยายเรื่องฤกษ์สังหาร ของ วรรณวรรธน์ เป็นนวนิยายที่ใช้ข้อมูลทางโหราศาสตร์และพิธีกรรมที่เกี่ยวข้องเป็นหลักในการดำเนินเรื่อง จึงเรียกได้ว่าเป็นการนำข้อมูลทางคติชนมาใช้สร้างสรรค์นวนิยาย ดังนั้นแนวคิดคติชนกับวรรณกรรมจึงสามารถนำมาใช้วิเคราะห์นวนิยายเรื่องฤกษ์สังหารได้เช่นกัน

6.4 แนวคิดเรื่องสังคมวิทยาวรรณคดี

วีรวัดน์ อินทรพร กล่าวใน **สรรพสิทธิ์ หวน: การศึกษาในแง่สังคมวิทยาวรรณคดี** ว่าการศึกษาวรรณคดีในแง่ของสังคม ผู้ศึกษามักมุ่งประเด็นการศึกษาในด้านภาพสะท้อนทางสังคมโดยศึกษาว่าวรรณคดีเรื่องที่น่ามาศึกษานั้นมีการนำเสนอภาพของสังคมที่ผู้แต่งเป็นหน่วยหนึ่งของสังคมนั้นๆ อย่างไร ซึ่งการศึกษาในแง่นี้แม้จะมีประโยชน์ในแง่ที่ว่าทำให้เข้าใจสภาพสังคมที่สะท้อนอยู่ในวรรณคดีก็ตาม แต่ก็เป็นการศึกษาวรรณคดีด้วยการพิจารณาจากตัวบทวรรณคดีและจากมุมมองของผู้แต่งเท่านั้น โดยไม่ได้สนใจที่จะศึกษามุมมองในด้านของผู้อ่านหรือผู้เสพวรรณคดี ซึ่งการศึกษาวรรณคดีที่จะศึกษาในด้านผู้อ่านนั้นอาจกล่าวได้ว่ายังไม่สามารถทำให้เข้าใจกระบวนการสร้างและเสพวรรณคดีได้อย่างลึกซึ้งเท่าที่ควรจะเป็น ทั้งนี้ในโลกแห่งวรรณคดีประกอบไปด้วยองค์ประกอบ 3 ส่วนคือ ผู้แต่ง ตัวบท และผู้อ่าน ซึ่ง 3 ส่วนนี้เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้วรรณคดีเรื่องหนึ่งดำรงอยู่ได้ ดังนั้นการศึกษาวรรณคดีเพียงในมิติของผู้แต่งและตัวบทจึงไม่น่าจะทำให้เข้าใจระบบการสร้างการเสพวรรณคดีได้อย่างลึกซึ้ง ด้วยเหตุนี้นักวรรณคดีจึงพยายามที่จะแสวงหามุมมองของการศึกษาให้ครอบคลุมไปถึงผู้อ่านด้วย จึงเป็นที่มาของศาสตร์แห่งการศึกษาวรรณคดีอีกศาสตร์หนึ่งเรียกว่า สังคมวิทยาแห่งวรรณคดี เพื่อให้การพิจารณาวรรณคดีได้เป็นไปอย่างครอบคลุมและรอบด้าน (วีรวัดน์ อินทรพร, 2552, น. 1-2)

แนวคิดเรื่องสังคมวิทยาวรรณคดีสามารถนำมาใช้ศึกษากับนวนิยายเรื่อง ฤกษ์สังหารได้เช่นกัน เพราะนวนิยายเรื่องฤกษ์สังหารเป็นงานสร้างสรรค์ที่มีผู้แต่ง ตัวบท และผู้อ่าน เหมือนกับวรรณคดี ดังนั้นการนำแนวคิดเรื่องสังคมวิทยา วรรณคดีมาใช้ศึกษากรณีของโหราศาสตร์กับการสร้างสรรค์นวนิยายเรื่อง ฤกษ์สังหารของ วรรณวรรณ อาจจะช่วยให้เข้าใจถึงความสัมพันธ์ของโหราศาสตร์ กับภาพสะท้อนสังคมจากนวนิยาย ผ่านการศึกษาทั้งผู้แต่ง ตัวบท และผู้อ่านได้

7. นิยามศัพท์เฉพาะ

1. โหราศาสตร์ หมายถึง ศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการโคจรของดวงดาว เป็นหลัก ซึ่งจะแบ่งออก 3 ภาคคือ ภาคคำนวณ ภาคพยากรณ์ และภาคพิธีกรรม ที่พบในนวนิยายเรื่องฤกษ์สังหาร ของ วรรณวรรณ
2. ฤกษ์ หมายถึง เวลาที่ถือว่าเหมาะสมในการกระทำเหตุการณ์บางอย่าง โดยใช้วิชาโหราศาสตร์ในการคำนวณหา
3. บัดพลิ หมายถึง เครื่องเช่นบวงสรวงที่จัดในกระทงใบตองและกาบกล้วย รวมถึงผู้หญิงธาตุดิน น้ำ ลม ไฟ ที่ใช้เป็นเครื่องสังเวยในพิธีกรรมแก้เคล็ด ดวงเมือง ในนวนิยายเรื่อง ฤกษ์สังหาร ของ วรรณวรรณ

8. ผลการวิจัย

8.1 ประเภทของโหราศาสตร์ในนวนิยายเรื่องฤกษ์สังหาร ของ วรรณวรรณ

โหราศาสตร์ตามความหมายในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน หมายถึง วิชาว่าด้วยการพยากรณ์โดยอาศัยการโคจรของดวงดาวเป็นหลัก (จุลทัศน์ พยาฆรานนท์, 2542, น. 7242) ซึ่งโหราศาสตร์สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท ตามคัมภีร์วิชาโหราศาสตร์ ได้แก่ ภาคคำนวณ ภาคพยากรณ์ และภาคพิธีกรรม ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ภาค 1 สุริยาสตร์และมานันต์ หรือเรียกได้ว่าภาคคำนวณ ซึ่งจะเกี่ยวกับการคำนวณหาจุดเคลื่อนย้าย ตำแหน่งที่อยู่ของดาวนพเคราะห์ วิธีคำนวณหาวัน เดือน ปี เวลาสุริยุปราคาและจันทรุปราคา มีกฎเกณฑ์การคำนวณที่แน่นอน

ภาค 2 เรียกว่าภาคพยากรณ์ เป็นการพยากรณ์โชคชะตาราศี การทำนายทายทักเหตุการณ์ของโลกและของประเทศ รวมถึงดวงชะตาของบุคคล โดยอาศัยการโคจรของดวงดาวหรือเรียกว่าดาวพระเคราะห์มาทำมุมกันทำให้มีความสัมพันธ์กับชะตาของแต่ละคน ซึ่งจะมีผลทั้งดีและร้ายและมีกฎเกณฑ์ในการพยากรณ์มากมาย

ภาค 3 เรียกว่าภาคพิธีกรรม หมายถึง พิธีกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวเนื่องหรืออาศัยโหราศาสตร์ในการประกอบพิธีและบางพิธีอาจมีความเกี่ยวข้องกับไสยศาสตร์และพุทธศาสนาด้วย

โหราศาสตร์ที่มีผลต่อการดำเนินเรื่องในนวนิยายเรื่องฤกษ์สังหาร ของ วรรณวรรณ ประกอบด้วยโหราศาสตร์ทั้ง 3 ประเภท ได้แก่ โหราศาสตร์ภาคคำนวณ ภาคพยากรณ์ และภาคพิธีกรรม ดังนี้

8.1.1 ภาคคำนวณ

นวนิยายเรื่องฤกษ์สังหาร ของ วรรณวรรณ มีการใช้โหราศาสตร์ภาคคำนวณในการดำเนินเรื่อง เพราะโหราศาสตร์ภาคคำนวณนับเป็นพื้นฐานของโหราศาสตร์ ในทุก ๆ ศาสตร์จะต้องมีการคำนวณมุมต่างๆ ของดวงดาวเพื่อนำไปประกอบการพยากรณ์ต่อไป ซึ่งในนวนิยายพบโหราศาสตร์ภาคคำนวณที่มีผลต่อการดำเนินเรื่อง ได้แก่ การคำนวณหาลัคนา¹ การคำนวณหาฤกษ์ และมักจะปรากฏคู่กับโหราศาสตร์ในภาคพยากรณ์เสมอ ซึ่งการคำนวณข้างต้นจะปรากฏในตอนเริ่มเรื่องเพื่อเป็นกลวิธีในการแนะนำตัวละครผ่าน โหราศาสตร์

¹ ลัคนา ในทางโหราศาสตร์ถือว่าเป็นจุดกำเนิดของบุคคลหรือเหตุการณ์ใด ๆ มีหลักการคำนวณว่าบุคคลใดจะมีลัคนาสถิตราศีใด ซึ่งราศีของลัคนาอาจไม่ตรงกับราศีที่เกิดได้

ตัวอย่าง

“เมื่อนั่งคำนวณคุณที่เกิดวันเดือนปีเดียวกับวันหลัง คนที่ถูกเลือกถวาย บัดพิธธาตุดิน... ไปวันก่อนนั้น เป็นจริงอย่างที่เขาคาดคิด **ลัคนา**ของผู้หญิงคนนั้น อยู่ธาตุดิน มีเกณฑ์เสวยสุขาวิของเธอมือเดือนที่แล้ว ก่อนหน้าที่จะพบศพเธอ หนึ่งวัน เธอต้องถูกไ้หมอดูชั่วร้ายนั้น ประกอบพิธีเสวยสุขาวิกับเธอ แล้วเอาเธอ ไปฝังดินตามพิธี”

(วรรณวรรณ, 2562ก, น. 239)

8.1.2 ภาคพยากรณ์

นวนิยายเรื่องฤกษ์สังหาร ของ วรรณวรรณ มีการใช้โหราศาสตร์ใน ภาคพยากรณ์ในการดำเนินเรื่อง เช่น ในตอนที่อุทิดได้กล่าวถึงลัคนาของวันหลัง และทำนายถึงลักษณะของคนตามลัคนา ซึ่งลัคนาเป็นส่วนที่ทำให้เขาได้กำหนดให้ เธอเป็นหนึ่งในเหยื่อของพิธีกรรมเพราะเธอมีลัคนาตรงตามที่ตำรากำหนด

ตัวอย่าง

“ผู้หญิงที่มีลัคนาสถิตอยู่ราศีเมษ อย่างไม่รักชอบความเป็นผู้นำ หากจะ ทำอะไรเธอชอบเป็นผู้เริ่มก่อน ไม่ใช่เป็นผู้ตาม ที่สำคัญ... สาวราศีนี้ ชอบให้คน เอาอกเอาใจ ผิดกับราศีอื่น ที่มีวิธีเข้าหาแตกต่างกัน”

(วรรณวรรณ, 2562ก, น. 166)

8.1.3 ภาคพิธีกรรม

ในนวนิยายเรื่องฤกษ์สังหาร ของ วรรณวรรณ มีการใช้โหราศาสตร์ ภาคพิธีกรรมเป็นส่วนสำคัญในการสร้างสรรค์เรื่องคือ พิธีกรรมตั้งเสาหลักเมือง และพิธีกรรมแก้เคล็ดดวงเมือง (พิธีกรรมหลักในเรื่อง)

พิธีกรรมแก้เคล็ดดวงเมือง คือ พิธีกรรมหลักในนวนิยายเรื่องฤกษ์สังหาร เป็นพิธีที่อยู่ในตำราของปู่แก้ว (ปู่ของมหากะทิง ตัวละครเอก) ซึ่งพิธีดังกล่าว เป็นพิธีที่หักล้างกับพิธีตั้งเสาหลักเมือง ผู้ที่ประกอบพิธีแก้เคล็ดดวงเมืองจะ ประกอบพิธีเพื่อลดทอนความศักดิ์สิทธิ์ของดวงเมือง เพื่อจะได้ส่งเสริมอำนาจ

บารมีให้กับดวงของตนเอง โดยการประกอบพิธีดังกล่าวจะต้องมีการคำนวณหาฤกษ์สังหาร ลัคนา ราศี และธาตุของเหยื่อที่จะนำมาบดพลีประกอบพิธี และพิธีดังกล่าวจะต้องเกิดขึ้นหลังเหตุอาเพศใหญ่ของบ้านเมืองจึงต้องมีการคำนวณหาฤกษ์ที่จะเกิดเหตุอาเพศด้วยเช่นกัน พิธีกรรมแก้เคล็ดดวงเมืองจึงเป็นพิธีกรรมที่ต้องอาศัยหลักโหราศาสตร์ในการประกอบพิธี จึงจัดอยู่ในโหราศาสตร์ภาคพิธีกรรม

ตัวอย่าง

“ตามตำนานเคยเล่าว่า การวางเสาหลักเมืองในครั้งบูรณกาลมีการกำหนดฤกษ์เพื่อบรรจุผู้รักษาคุ่มครองเมืองอันศักดิ์สิทธิ์ ที่อยู่รองรับเสาหลักเมืองที่สลักขึ้นจากไม้ชัยพฤกษ์ช่วงใต้ดิน 79 นิ้วจักต้องรองด้วยร่างกายบุคคลที่มีชื่อเป็นผู้คุมครองเมืองสี่ชีวิตวางรองไว้ด้วยชื่อที่เป็นมงคล อยู่ ย้ง มั่น และ คง เพื่อเป็นเคล็ดในการทำพิธีวางเสาหลักเมืองตามศาสตร์โบราณ จึงทำให้มีการว่าด้วยตำราในทางลบบที่จะลดทอนความศักดิ์สิทธิ์ของดวงเมืองก็ยอมใช้หลักการเช่นเดียวกันในการจัดวางบูชา คือใช้ชีวะของบุคคลผู้ครองธาตุประจำทิศประจำเมืองทั้งสิ้นทิศ บูชา เทพนพเคราะห์เป็นการแก้เคล็ดดวงเมือง สี่คนสี่ธาตุ บูชาปสานเทพเทวา เสริมราศีชะตา ผู้ประกอบพิธีบำเพ็ญ หลังเหตุอาเพศธานี ผู้เสริมชะตาเสวยสุชาวดีเล็งเห็นกระทำบดพลีมิเว้น ธรณิน คงคา วายุ เตโช”

(วรรณวรรณ, 2562ก, น. 123)

8.2 อิทธิพลของ “โหราศาสตร์” ที่มีต่อการสร้างองค์ประกอบนวนิยาย

นวนิยายทุกประเภทล้วนมีองค์ประกอบด้วยกัน 5 อย่าง ได้แก่ โครงเรื่อง แก่นเรื่อง ตัวละคร ฉาก และบทสนทนา ซึ่งการนำโหราศาสตร์มาเป็นหลักในการสร้างสรรค์นวนิยายเรื่องฤกษ์สังหาร ของ วรรณวรรณ ทำให้นวนิยายเรื่องนี้มีความโดดเด่นในแง่ของความเป็นนวนิยายที่สอดแทรกตำราโหราศาสตร์ ทำให้เป็นนวนิยายที่ให้ความรู้ควบคู่ไปกับความสนุกสนาน และมีความแตกต่างออกไปจากนวนิยายประเภทสืบสวนสอบสวนเรื่องอื่นๆ โดยสามารถสังเกตได้ดังนี้

8.2.1 อิทธิพลของโหราศาสตร์ต่อการสร้างโครงสร้างเรื่อง

ฤกษ์สังหาร เป็นเรื่องราวการต่อสู้ระหว่างมหากะทิง หมอคูไสยขาว กับ อุทธิ หมอคูไสยดำ มีเรื่องย่อกล่าวถึงของการทำพิธีกรรมแก้เคล็ดดวงเมือง เพื่อเสริมอำนาจบารมีให้กับเจ้าพิธิ ให้ได้ขึ้นเป็นใหญ่ในบ้านเมือง โดยจะต้องนำเหยื่อทั้งสี่ธาตุมากระทำบัพติเพื่อเป็นเครื่องสังเวย โดยต้องหาวัน เดือน ปี เกิด ลัคนาและธาตุของเหยื่อ รวมทั้งฤกษ์ที่จะใช้ประกอบพิธี

มหากะทิง นักพยากรณ์หนุ่มผู้มีชื่อเสียงโด่งดังทั้งในและต่างประเทศ จากการที่เขาเป็นหมอที่ทำนายดวงชะตา รวมถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างแม่นยำ เขาได้เห็นข่าวคดีฆาตกรรมประหลาดของ อัศวินี หญิงสาวรายหนึ่งที่ถูกสังหาร และนำร่างไปฝังไว้ในดินคล้ายกับการบูชาธาตุดินเพื่อประกอบพิธีกรรมบางอย่างที่ปรากฏอยู่ในตำราของปู่เกื้อ ปู่ของเขาผู้ที่ถ่ายทอดศาสตร์แห่งการพยากรณ์ให้กับเขา ซึ่งตำราที่ว่านั้นได้ถูกขโมยไปเมื่อหลายปีก่อน ข่าวคดีฆาตกรรมประหลาดยังคงปรากฏอย่างต่อเนื่อง ศพต่อมาคือศพของภรณี สภาพศพคล้ายกับการประกอบพิธีบูชาธาตุน้ำ ทำให้เขาคิดว่ามีใครบางคนกำลังมุ่งจะประกอบพิธีกรรมแก้เคล็ดดวงเมืองเพื่อเสริมอำนาจบารมีให้กับผู้ประกอบพิธี ให้ได้ขึ้นเป็นใหญ่ในบ้านเมืองเหนือใครทั้งปวง ซึ่งพิธีกรรมแก้เคล็ดดวงเมืองเป็นพิธีกรรมหนึ่งที่มีมาแต่โบราณ ว่าด้วยเรื่องของการวางเสาศหลักเมือง จะต้องหาคนทั้งสี่มาฝังทั้งเป็น เพื่อให้วิญญาณปกป้อง ดูแลบ้านเมืองให้สงบ ซึ่งใครก็ตามที่ต่อองการมีอำนาจและเป็นใหญ่เหนือบ้านเมืองสามารถประกอบพิธีเพื่อลดทอนความศักดิ์สิทธิ์ของดวงเมืองได้ โดยการหาเหยื่อทั้งสี่ธาตุมาทำบัพติเพื่อสังเวยธาตุทั้งสี่ “สี่คน สี่ธาตุ บูชาปสานเทพเทวา เสริมราศีชะตา ผู้ประกอบพิธีบำเพ็ญ หลังเหตุอาเพศธานี ผู้เสริมชะตาเสวยสุขชาวดีเล็งเห็น กระทำบัพติลิมิวัน ธรณิน คงคา วายุ เตโช”

มหากะทิงสืบหาความจริงเพื่อต้องการหยุดยั้งพิธีกรรมนี้และพบว่าบุคคลที่น่าสงสัยว่าจะอยู่เบื้องหลังของพิธีกรรมคือท่านรวิ อดีตพี่ชายของเขาที่นับวันยังมีอำนาจมากขึ้น แต่พิธีกรรมนี้จะต้องอาศัยผู้ที่มีความรู้ทางโหราศาสตร์มาช่วยในการประกอบพิธีกรรม ซึ่งบุคคลที่สามารถทำเช่นนี้ได้ก็คือ อุทธิ ข้าราชการวัยกลางคนที่มีความสนใจในด้านโหราศาสตร์ มีอาชีพเสริมคือหมอคู เขาเป็นคน

ทะเยอทะยาน มักใหญ่ใฝ่สูงและต้องการอยู่เหนือทุกคน พิธีกรรมดำเนินมาจนเกือบสำเร็จ และเหยื่อคนสุดท้ายก็คือ รันหนั หึงสาวธาตุไฟบริสุทธิ์คนรักของมหากะทิง พวกมันจะประกอบพิธีกรรมครั้งสุดท้ายหลังเหตุอาเพศ มหากะทิงจึงต้องเร่งคำนวณหาฤกษ์ประกอบพิธีกรรมเพื่อไปช่วยคนรักให้ทัน และต้องทำทุกวิถีทางเพื่อหยุดยั้งคนชั่วไม่ให้ประกอบพิธีกรรมแก้เคล็ดดวงนี้ได้สำเร็จ

จากเรื่องย่อดังกล่าวนำมาสู่การวิเคราะห์โครงเรื่อง โดยโครงเรื่อง หมายถึง ลำดับของเหตุการณ์ที่ประกอบเข้ากันเป็นเรื่อง หรือเหตุการณ์ทั้งหมดที่ผู้แต่งกำหนดขึ้นเพื่อให้เรื่องดำเนินไปได้ตั้งแต่ต้นจนจบ ซึ่งโครงสร้างของโครงเรื่องสามารถแบ่งได้เป็น ตอนเริ่มเรื่อง ตอนดำเนินเรื่อง จุดวิกฤตของเรื่อง จุดคลี่คลายเรื่อง และตอนจบเรื่อง จากการศึกษาตามองค์ประกอบของโครงสร้างโครงเรื่อง ทำให้เห็นว่าโหราศาสตร์เป็นส่วนสำคัญที่มีผลต่อการดำเนินเรื่องในนวนิยายเรื่อง ฤกษ์สังหาร ของ วรณวรรณ ดั่งนี้

ตารางที่ 1

ตารางแสดงโหราศาสตร์ที่มีผลต่อการดำเนินเรื่องในนวนิยายเรื่อง ฤกษ์สังหารของ วรณวรรณ

โครงสร้าง โครงเรื่อง	ตารางแสดงโหราศาสตร์ที่มีผลต่อการดำเนินเรื่องในนวนิยายเรื่อง ฤกษ์สังหาร ของ วรณวรรณ							
	ฤกษ์	การตั้งชื่อ	ลัคนา	ราศี	ธาตุ	ดวงสมพงษ์	โหราศาสตร์ที่เป็น องค์ประกอบของ พิธีกรรมแก้เคล็ด ดวงเมือง	พิธีกรรม
ตอนเริ่มเรื่อง (Exposition)	✓	✓	✓	✓		✓		
ตอนดำเนินเรื่อง (Rising Action)	✓				✓		✓	✓
จุดวิกฤต (Climax)	✓				✓		✓	✓

ตารางที่ 1

ตารางแสดงโหราศาสตร์ที่มีผลต่อการดำเนินเรื่องในนวนิยายเรื่องฤกษ์สังหารของ วรณวรวัจน์ (ต่อ)

ตารางแสดงโหราศาสตร์ที่มีผลต่อการดำเนินเรื่องในนวนิยายเรื่องฤกษ์สังหาร ของ วรณวรวัจน์							
โครงสร้าง โครงเรื่อง	โหราศาสตร์ที่เป็นองค์ประกอบของพิธีกรรมแก้เคล็ดดวงเมือง						พิธีกรรม
	ฤกษ์	การตั้งชื่อ	ลัคนา	ราศี	ธาตุ	ดวงสมพงษ์	
จุดคลี่คลายเรื่อง (Falling Action)	✓						
ตอนจบเรื่อง (Resolution)	✓						

8.2.1.1 อิทธิพลของโหราศาสตร์ต่อตอนเริ่มเรื่อง (Exposition)

ตอนเริ่มเรื่อง เรียกได้ว่าเป็นตอนที่สำคัญที่สุดในนวนิยาย เพราะเป็นส่วนที่สร้างความสนใจให้กับผู้อ่านได้เกิดสนใจที่จะติดตามเรื่องราวต่อไป ซึ่งนวนิยายทั่ว ๆ ไปจะเริ่มต้นเรื่องด้วยการแนะนำตัวละคร สถานที่ หรือเหตุการณ์สำคัญ

นวนิยายเรื่องฤกษ์สังหารปรากฏการนำโหราศาสตร์มาใช้ตั้งแต่ตอนเริ่มเรื่อง ซึ่งโหราศาสตร์เหล่านั้นล้วนมีอิทธิพลต่อการดำเนินเรื่องทั้งสิ้น โดยโหราศาสตร์ได้ถูกนำมาใช้ประกอบกับการแนะนำตัวละครและถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือที่ทำให้ตัวละครได้พบกัน ตลอดจนถูกนำมาใช้เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงกับส่วนสำคัญของเรื่องในตอนต่อ ๆ ไป สังเกตได้จากตารางข้างต้นโหราศาสตร์ที่ถูกนำมาใช้ใน ตอนเริ่มเรื่องจะเป็นโหราศาสตร์พื้นฐานทั่วไปที่มีความเกี่ยวข้องกับประจำวัน เช่น เรื่องของการดูดวง การหาฤกษ์แต่งงาน การตั้งชื่อ เป็นต้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

พี่โหน่ง เจ้านายของรันทน์ ขอให้รันทน์ไปขอฤกษ์แต่งงานของลูกสาวกับมหากระทิงเป็นเพื่อน ทำให้รันทน์และมหากระทิงได้พบกัน

“มีคนเขาแนะนำพี่มาแล้ว ว่ามีหมอดูคนหนึ่งอยู่แถวอยุธยา เขาว่าให้ฤกษ์แต่งงานแม่นักหนา อยู่แถววัดใหญ่ชัยมงคล แต่ว่าพี่ไม่ค่อยชำนาญเส้นทางอยุธยา ยัยรันทน์ เธอเองก็ไปเที่ยวไหว้พระแถวอยุธยาบ่อย ๆ จะพอวางขับรถไปกับพี่วันเสาร์ได้ไหม”

(วรรณวรรณ, 2562ก, น. 9)

8.2.1.2 อิทธิพลโหราศาสตร์ต่อการดำเนินเรื่อง (Rising Action)

ตอนดำเนินเรื่องจะเป็นตอนที่สืบเนื่องมาจากตอนเริ่มเรื่อง ในตอนนี้จะปรากฏปัญหาหรือความขัดแย้งต่าง ๆ ซึ่งในนวนิยายเรื่องฤกษ์สังหาร ของวรรณวรรณ ปรากฏการใช้โหราศาสตร์ในส่วนนี้คือ เริ่มมีการปรากฏการฆาตกรรมเหยื่อในพิธีกรรมแก้เคล็ดดวงเมือง โหราศาสตร์ที่ถูกใช้ในตอนนี้จึงเป็นโหราศาสตร์ที่เป็นพิธีกรรมหลักและองค์ประกอบของพิธีกรรม เช่น ฤกษ์ ซึ่งในที่นี้จะแตกต่างออกไปจากตอนเริ่มเรื่อง เพราะจะเป็นฤกษ์ที่มีความเกี่ยวข้องกับพิธีกรรม ได้แก่ ฤกษ์เกิดอาเพศและฤกษ์สังหาร และยังปรากฏโหราศาสตร์อื่นๆ ที่เป็นองค์ประกอบของพิธีกรรม ได้แก่ ลัคนา ราศี และธาตุของเหยื่อที่ถูกนำไปประกอบพิธีดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

“ผมสังหรณใจว่ามีใครบางคน นำวิชาแก้เคล็ดดวงเมืองนี้มาใช้ หลักเกณฑ์ของมันคือ เมื่อมีการเกิดเหตุร้ายกับบ้านเมืองขึ้นมาครั้งหนึ่ง ก็จะเป็นนิมิตหมายเพื่อกำหนดฤกษ์ในการประกอบพิธีแก้เคล็ดดวงเมืองตามตำราขึ้นหนึ่งครั้ง เพื่อทำพิธีบูชาเทวดานพเคราะห์ที่ประจำทิศเมืองทั้งสี่ทิศ ดาวฤกษ์ประจำเมืองทั้งสี่ดวงและอสติ

ทั้งสี่ธาตุเพื่อเสริมดวงผู้ประกอบพิธีและลดบารมีของดวงเมืองให้อยู่ในอำนาจการควบคุมของเขา”

(วรรณวรรณ, 2562ก, น. 230)

8.2.1.3 อิทธิพลโหราศาสตร์ต่อจุดวิกฤตของเรื่อง (Climax)

จุดวิกฤตของเรื่องเป็นจุดที่ปมปัญหาในเรื่องได้พัฒนามาถึงจุดสูงสุดและมีผลต่อการดำเนินเรื่องต่อไปว่าเรื่องราวจะเป็นไปในทิศทางใด ซึ่งจุดวิกฤตในนวนิยายเรื่องฤกษ์สังหารคือตอนที่กำลังดำเนินพิธีกรรมครั้งสุดท้าย โดยโหราศาสตร์ที่มีผลต่อการดำเนินเรื่องในจุดวิกฤตของเรื่อง ได้แก่ ฤกษ์ ธาตุ ซึ่งเป็นโหราศาสตร์ที่เป็นองค์ประกอบของพิธีกรรมแก้เคล็ดดวงเมือง และพิธีกรรมเช่นเดียวกับตอนดำเนินเรื่อง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

“เธอเกิดมาเพื่อเป็น ‘ผู้ถูกเลือก’ ที่แสนพิสุทธ์ของเขา หญิงสาวธาตุไฟ ‘อัคนีบริสุทธิ์’ ที่จะมาเป็นเครื่องบดพลัง อูทริฐี๊กลพุ่งผ่านจนแทบหยุดตัวเองไม่ได้”

(วรรณวรรณ, 2562ข, น. 249)

8.2.1.4 อิทธิพลโหราศาสตร์ต่อการคลี่คลายเรื่อง (Falling Action)

การคลี่คลายเรื่องเป็นตอนที่สืบเนื่องมาจากจุดวิกฤตของเรื่อง เป็นตอนที่เกิดการคลี่คลายปมปัญหาต่างๆ ที่ได้สร้างไว้ในเรื่อง

นวนิยายเรื่องฤกษ์สังหาร ของ วรรณวรรณ ปรากฏการใช้โหราศาสตร์ที่เป็นส่วนสำคัญของเรื่องนั่นก็คือเรื่อง “ฤกษ์” มาใช้ในการคลี่คลายเรื่อง ดังตัวอย่างที่ ผู้เขียนกล่าวถึงความแตกต่างของการใช้ “ฤกษ์” ที่คำนวณเอง กับ “ฤกษ์” จากตำราสำเร็จรูป ว่าเป็นต้นตอของปัญหา ซึ่งหากรู้และแก้ไขก็จะคลี่คลายปัญหาได้ ดังนี้

ตัวอย่าง

“อุทธิเอ๋ย...คุณอุทธิ คุณเป็นหมอดูเสียเปล่า แต่แทนที่คุณจะคำนวณ วันเวลาหาวิถีโคจรดวงดาวเอง กลับมารอดูเหตุการณ์ แล้วเอาเหตุผลมาคำนวณ เวลา เลยไม่ทันตรวजूว่าปฏิทินที่คุณเอามาคำนวณหา ‘ฤกษ์’ มันคลาดเคลื่อนวัน เพราะมันวัดแต่ใช้ตำราสำเร็จรูปมาวาง ‘ฤกษ์’”

(วรรณวรรณ, 2562ข, น. 266)

8.2.1.5 อิทธิพลโหราศาสตร์ต่อตอนจบเรื่อง (Resolution)

ตอนจบเรื่อง จะเกิดขึ้นเมื่อปัญหาต่างๆ ในเรื่องได้ถูกคลี่คลายลงแล้ว นวนิยายบางเรื่องจบลงด้วยความสุข บางเรื่องจบลงด้วยความผิดหวัง หรือ บางเรื่องก็ทิ้งปมปัญหาให้ผู้อ่านได้คิดต่อด้วยตนเอง

นวนิยายเรื่องฤกษ์สังหาร ของ วรรณวรรณ ได้มีการนำโหราศาสตร์ ที่มีความเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันทั่วไปเช่นเดียวกันกับตอนเริ่มเรื่องมาใช้เป็น ส่วนสำคัญในการปิดเรื่อง ซึ่งในที่นี้คือฤกษ์แต่งงาน โดยนำมาประกอบใช้เป็น บทสรุปของตัวละครเอกที่ได้ลงเอยกันอย่างมีความสุข ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

“ฤกษ์แต่งงาน...ที่สำคัญที่สุดนี่คือ ‘ฤกษ์ส่งตัว’ นะจ๊ะรันหนัจ้า ดังนั้น ผมต้องหา ‘ฤกษ์ส่งตัว’ ที่ดีที่สุด เวลาอย่างนั้นกว่าจะหาได้ขนาดนี้ยากมากเลยนะจ๊ะ ไม่อย่างนั้นเราต้องรอไปอีกถึงปลายปีหน้าเสียวนะ”

(วรรณวรรณ, 2562ข, น. 282)

8.2.2 อิทธิพลของโหราศาสตร์ต่อการสร้างแก่นเรื่อง

แก่นเรื่อง หมายถึง สาระสำคัญที่ผู้เขียนต้องการแสดงให้ผู้อ่านเห็นถึง มุมมองความคิดหรือแนวคิดสำคัญของเรื่อง ซึ่งจากการศึกษาแก่นเรื่องของ นวนิยายเรื่องฤกษ์สังหาร ของ วรรณวรรณ พบว่านวนิยายเรื่องดังกล่าวได้แสดง

ให้เห็นถึงแก่นเรื่องในประเด็นของบทบาทของโหราศาสตร์ในสังคมไทย ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

จากการศึกษาพบว่านวนิยายเรื่องฤกษ์สังหาร ของ วรณวรรณ มีการนำโหราศาสตร์มาใช้เป็นส่วนสำคัญในการดำเนินเรื่อง ซึ่งสามารถชี้ให้เห็นได้ว่าโหราศาสตร์มีบทบาทสำคัญต่อสังคมไทย คือ เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจให้กับคนในสังคม เช่น การที่ตัวละครมีความเชื่อในเรื่องโหราศาสตร์ มีการตรวจดูดวงชะตา มีการหาฤกษ์ในการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ มีการประกอบพิธีกรรมทางโหราศาสตร์ เพราะมีความเชื่อว่าถ้าปฏิบัติตามที่โหราศาสตร์แนะนำแนวทางให้ผลที่ตามมาจะดีต่อตนเอง นอกจากนี้โหราศาสตร์ยังถูกใช้เป็นเครื่องมือในการตอบสนองความต้องการของมนุษย์อีกด้วย เช่น การประกอบพิธีแก้เคล็ดดวงเมือง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

หลายต่อหลายครั้ง ที่ชีวิตของผู้คนวุ่นวายในกฎแห่งกรรม ให้ชีวิตนี้เป็นไปตามวิถีแห่งดวงดาว แต่ก็ยังมีหลายต่อหลายชีวิตที่กล้าหาญผืนดวงดาวด้วยการใช้สติและตระหนักถึงการมีชีวิตอยู่อย่างรอบคอบ ทำให้ผ่านพ้นคราวเคราะห์ต่าง ๆ ของชีวิตมาได้ด้วยดี แต่มนุษย์ทุกคนจะมีความต้องการลึก ๆ ที่ซ่อนอยู่ข้างใน คือความอยากรู้เท่าทันอนาคต และต้องการกำหนดโลกและชีวิตให้เป็นไปตามที่ตนต้องการหลายคนอาจใช้โหราศาสตร์เป็นเครื่องมือในการชี้แนะเปลี่ยนแปลงชีวิต สนับสนุนการใช้ชีวิตให้มั่นคงยิ่งขึ้น

(วรรณวรรณ, 2562ก, น. 6)

ตัวอย่างที่ 2

“เรื่องที่มีมันมาถึงปานนี้ ความจริงต้องขอบใจน้องกะทิง... ที่เล่าเรื่องตำราแก้เคล็ดดวงเมืองนี้ให้ฟัง... พี่ถึงได้คิดว่าถ้าหากได้เอาตำราที่แกหวนักหนามาประกอบพิธี... มันก็อาจจะจริงเป็นจริงขึ้นมาได้ แล้วมันก็ไม่น่าเชื่อ ยิ่งประกอบพิธีตำราแก้เคล็ดดวงเมืองเท่าไร พวกพี่ก็รู้สึกมีอำนาจบารมีสูงขึ้นเรื่อย ๆ มีผู้คนไปมาหาสู่จนผิดตา เรื่องราวแบบนี้ไม่น่าเชื่อ แต่ก็อย่าลบลู่...จริงไหมน้องรัก”

(วรรณวรรณ, 2562ก, น. 237)

จากตัวอย่างข้างต้นจะสังเกตได้ว่าพิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับโหราศาสตร์ถูกนำมาใช้เป็นหลักสำคัญในนวนิยาย เมื่อละครต้องการที่จะมีอำนาจบารมีจึงเลือกตอบสนองความต้องการของตนเองโดยใช้โหราศาสตร์เป็นตัวช่วยและเป็นเครื่องมือ ซึ่งในนวนิยายโหราศาสตร์เป็นต้นเหตุของการเกิดเหตุการณ์อันยิ่งใหญ่ ที่มีผลกระทบต่อบ้านเมืองทั้งประเทศ จึงแสดงให้เห็นได้ว่าโหราศาสตร์มีบทบาทสำคัญในสังคมไทยอย่างชัดเจน

8.2.3 อิทธิพลของโหราศาสตร์ต่อการสร้างตัวละคร

ตัวละคร หมายถึง บุคคลที่มีบทบาทในเรื่อง ถือเป็นองค์ประกอบสำคัญของนวนิยาย เพราะตัวละครเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้เนื้อเรื่องสามารถดำเนินต่อไปได้

อิทธิพลของโหราศาสตร์ต่อการสร้างตัวละครในนวนิยายเรื่องฤกษ์สังหารสามารถจำแนกได้เป็น 3 แบบ ได้แก่ โหราศาสตร์กับการสร้างตัวละครเอก โหราศาสตร์กับการสร้างตัวละครปฏิปักษ์ และโหราศาสตร์กับการสร้างลักษณะเฉพาะของตัวละคร ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

8.2.3.1 โหราศาสตร์กับการสร้างตัวละครเอก

ตัวละครเอก คือ ตัวละครหลักที่มีความสำคัญในการดำเนินเนื้อเรื่องตั้งแต่ต้นไปจนจบ และอาจจะมี ความขัดแย้งกับตัวละครบางตัว ในนวนิยายเรื่องฤกษ์สังหาร ปรากฏตัวละครเอกที่สำคัญ คือ มหาเกะทิง (พระเอก) เป็นตัวละครที่มีอาชีพนักพยากรณ์ มีความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องของโหราศาสตร์เป็นอย่างมาก ซึ่งโหราศาสตร์ได้ถูกนำมาสร้างเป็นองค์ความรู้ให้กับตัวละครให้ตัวละครสามารถคำนวณหาฤกษ์ ตรวจดวงชะตา ตลอดจนมีความรู้เกี่ยวกับพิธีกรรมแก้เคล็ดดวงเมืองซึ่งเป็นพิธีกรรมหลักของเรื่อง และองค์ความรู้ทางโหราศาสตร์ดังกล่าวทำให้ตัวละครสามารถเป็นผู้หยุดยั้งพิธีกรรมได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

ความที่เขาชื่นชมตัวเลขและวิชาการคำนวณมาแต่เด็ก ส่งผลให้เขาเรียนรู้วิชาโหราศาสตร์ที่ใช้การคำนวณเป็นหลักนี้ได้อย่างรวดเร็ว เขาสามารถจับหลักการคำนวณ วางโครงสร้างการทำนายลัคนาขึ้นมาได้เป็นทฤษฎีเฉพาะตัวมาตั้งแต่เริ่มเรียนกับคุณปู่ใหม่ๆ ส่งผลให้การทำนายของเขามีความแม่นยำและรวดเร็วขึ้น พอๆ กับการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์

(วรรณวรรณ, 2562ข, น. 37)

8.2.3.2 โหราศาสตร์กับการสร้างตัวละครปฏิบัติ

ตัวละครปฏิบัติ คือ ตัวละครที่มีหน้าที่ชัดเจนของตัวละครเอก เพื่อไม่ให้บรรลุปเป้าหมาย ซึ่งในนวนิยายเรื่องฤกษ์สังหาร ตัวละครปฏิบัติสำคัญ คือ อุทธิ นักพยากรณ์ผู้มีความตั้งใจจะประกอบพิธีกรรมแก้เคล็ดดวงเมือง เป็นตัวละครที่มีความสามารถและความรู้ทางโหราศาสตร์เช่นเดียวกับตัวละครเอก แต่เลือกใช้ความสามารถที่มีในทางตรงกันข้าม ซึ่งโหราศาสตร์ถูกนำมาใช้ในการสร้างองค์ความรู้ให้กับตัวละคร เพื่อจะได้สามารถเป็นผู้ดำเนินพิธีกรรมได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

มีไม่กี่คนในเมืองไทยที่จะทำได้อย่างเขา เขาเรียนรู้ศาสตร์การพยากรณ์นี้มาจากกลุ่มนักพยากรณ์ชื่อดังที่บางลำพู และหมั่นหาความรู้ความเชี่ยวชาญจากการนั่งรับดูดวงจากผู้คนมากหน้าหลายตมาหลายปี เขาทุ่มเทกับสิ่งนี้มาหลายสิบปี มันต้องส่งผลให้เขาได้รับความสำเร็จจากมัน ในฐานะบุคคลที่เข้าใจความลึกลับศาสตร์อันลึกซึ้ง ด้วยเสียงเรียกบางอย่างจากการพยากรณ์นี้ได้

(วรรณวรรณ, 2562ข, น. 16)

8.2.3.3 ไหฺรศาสตรกัับการสร้ําลัักษณะเฉพาะของตัวละคร

ในนวนิยายเรื่องฤกษ์สังหาร ได้มีการใช้โหราศาสตร์ในการสร้ําลัักษณะเฉพาะของตัวละครแต่ละตัว โดยที่ตัวละครแต่ละตัวนั้นจะมีลัคณา ธาตุ ราศีกัากับอยู่ ทั้งนี้ในทางโหราศาสตร์มีความเชื่อว่า ธาตุเกิดทั้ง 4 ธาตุ คือ ดิน น้ำ ลม ไฟ ประกอบขึ้นเป็นร้ํารกายของเราทุกคน และถึงแม้ร้ํารกายของเราจะมีองค์ประกอบของธาตุทั้ง 4 เหมือนกัน แต่ปริมาณของธาตุแต่ละธาตุในร้ํารกายของแต่ละคนนั้นจะมีแตกต่างกันไป ดังนั้นแต่ละคนจึงมีธาตุเด่นที่ไม่เหมือนกัน จึงส่งผลทำให้นิสัยใจคอ บุคลิกลัักษณะนิสัยต่างกันไปด้วย ตัวอย่างเช่น ราศีพฤษภ ราศีกัันย์ และราศีมังกร อยู่ในธาตุดิน ลัักษณะนิสัยโดยทั่วไปของธาตุดินเป็นคนที่ค่อนข้างมั่นคง หนักแน่น เข้มแข็ง มีความรับผิดชอบสูง ถ่อมตน ละเอียดรอบคอบ และเป็นคนที่เก็บความรู้สึกเก่ง นอกจากนี้ยังเป็นคนที่เก่งในการลงมือทำ มากกว่าการคิดวางแผน

ในเรื่อง ฤกษ์สังหาร ปรากฏในการสร้ําลัักษณะตัวละคร เช่น ตัวละครที่ตกเป็นเหยื่อในพิธีกรรมแก่เคล็ดดวงเมือง ได้แก่ อัศวินี เป็นผู้หญิงที่มีราศีสถิตอยู่ในธาตุดิน ภรณีเป็นผู้หญิงที่มีราศีสถิตอยู่ในธาตุน้ำ กฤติกาเป็นผู้หญิงที่มีราศีสถิตอยู่ในธาตุลม และรันทน์เป็นผู้หญิงที่มีราศีสถิตอยู่ในธาตุไฟ นอกจากนี้ยังมีการใช้หลักโหราศาสตร์ในการทำนายลัักษณะนิสัยของตัวละครอีกด้วย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

“เกิดเดือนกันยา ปีวอก”

“เอ...” รันทน์ร้องอุทานขึ้นมา เพราะที่เขาขานมานั้นเป็นเดือนปีเกิดของเธอ ชายหนุ่มคนนั้นเผยอยิ้มรับอุทานของเธอ

“คุณรู้ด้วยหรือ”

ชายหนุ่มยิ้มน้อยๆ หน้ารูปไข่นี้ไ้เวลายิ้มเต็มที่ยังน่าดู

“ผมเป็นหมอดูนี้ครับ...คนเกิดเดือนกันยายน ได้ปักข้ําน้ำค้าง ปางใส รูปร่างสันทัด อ่อนแอ้น เหวเล็กบาง ขี้อาย แต่มีปฏิภาณไหวพริบดี”

(วรรณวรรณ์, 2562ก, น. 32)

8.2.4 อิทธิพลของโหราศาสตร์ต่อการสร้างฉาก

ฉาก หมายถึง สถานที่ เวลา และสภาพแวดล้อมที่ปรากฏให้เห็นในนวนิยาย ซึ่งฉากจะต้องมีความสอดคล้องกับสถานการณ์ที่กำลังดำเนินอยู่ในนวนิยายเพื่อสร้างความสมจริงให้กับเรื่องราวยิ่งขึ้น จากการนำโหราศาสตร์มาใช้ในนวนิยายเรื่องฤกษ์สังหารทำให้ฉากมีความสอดคล้องกับสถานการณ์ขณะทีเรื่องราวกำลังดำเนินอยู่มากขึ้น ซึ่งจากการศึกษาพบว่าในนวนิยายเรื่องฤกษ์สังหารได้มีการนำโหราศาสตร์ในภาคพิธีกรรม มาประกอบสร้างเป็นฉากประเภทที่เป็นสภาพแวดล้อมเชิงนามธรรม โหราศาสตร์ในภาคพิธีกรรมได้ถูกนำมาใช้บรรยายถึงสภาพแวดล้อมขณะที่ตัวละครกำลังประกอบพิธีแก่เค็ล็ดดวงเมืองซึ่งเป็นพิธีกรรมหลักในเรื่องและสถานที่ประกอบพิธีกรรมดังกล่าว ทำให้ผู้อ่านสามารถมองเห็นภาพและรู้สึกเข้าถึงนวนิยายมากยิ่งขึ้นเพราะมีการบรรยายถึงรายละเอียดต่าง ๆ ไว้อย่างชัดและสอดคล้องกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

รูปปั้นทรงประหลาด สูงค่าตระหง่านจรดเพดานบ้านหลังใหญ่จัดวางอยู่กลางห้อง ดอกไม้สีเหลืองกระจาดกระจายเต็มห้องไปหมด มีร่องรอยเหมือนภาพเขียนสีระบายรอบห้องตั้งแต่บนพื้นเรื่อยไปจนจรดเพดาน กลุ่มก๊ายนลอยพลุ่งมาจากกระถางเคลือบเบื้องหน้ารูปปั้นคู่่นั้น...รูปปั้นที่เหมือนเทพเจ้าของแขกที่เขาเคยเห็นตามเทวาลัย แต่เป็นรูปปั้นเทพเจ้าสององค์ อยู่ในท่าทางที่พิลึกพิลิดที่สุดที่เขาไม่เคยพบเห็น รูปปั้นในท่าเสพสังวาส ดวงตาของรูปปั้นเทพทั้งสององค์นั้นเหมือนจะเบิกเนตรโผลงจ้องมองมายังเขา แสยะยิ้มใส่อย่างเกี่ยววราดที่เขาบังอาจล่วงล้ำเข้ามาในสถานที่ศักดิ์สิทธิ์อันเป็นเขตหวงห้ามของที่นี่ สายตาเขานับจึงยังไบหน้าของเทวรูปทั้งสององค์แลดูน่าเกลียดที่สุดเท่าที่เขาเคยเห็นมา ไบหน้าแยกเขี้ยวดวงตาเป็นสีแดงเพลิงร่ากับแสดงความรุนแรง แทนบูชาเบื้องหน้าเทวรูปมีขนาดใหญ่มีไม้ยกพื้นสูงเหนือเพียงเขา ผูกล้อมด้วยผ้าใบสีขาวแลดูราวกับแทนประกอบพิธีกรรมได้นับสิบคน นี่มันอะไร สถานะที่ประกอบพิธีกรรมอะไร มันต้องเป็นพิธีกรรมที่พิลึกพิลั่นที่สุดเท่าที่เขาเคยเห็นมา

(วรรณวรรณ, 2562ก, น. 266)

8.2.5 อิทธิพลของโหราศาสตร์ต่อการสร้างบทสนทนา

บทสนทนา หมายถึง คำพูดหรือถ้อยคำที่ตัวละครใช้โต้ตอบกันเพื่อให้อธิบายเรื่องราวสามารถดำเนินต่อไปได้ จากการใช้โหราศาสตร์มาประกอบสร้างเป็นบทสนทนาในนวนิยายเรื่องฤกษ์สังหาร ทำให้มีความโดดเด่นในแง่ของการเป็นนวนิยายที่สอดแทรกตำราโหราศาสตร์คือการให้ความรู้ไปด้วย ซึ่งบทสนทนาในนวนิยายส่วนมากจะเป็นการอธิบายถึงหลักโหราศาสตร์ต่างๆ จากตัวละครหนึ่งสู่อีกตัวละครหนึ่ง เช่น บทสนทนาเรื่องการดูดวง นักพยากรณ์จะอธิบายถึงอิทธิพลของดวงดาวต่างๆ ให้อีกตัวละครได้เข้าใจ หรือในตอนที่ตัวละครมหากะทิงอธิบายให้สารวัตรเข้าใจว่าอุทกค่านวณฤกษ์ผิดอย่างไร โดยเป็นบทสนทนาที่อธิบายให้ตัวละครได้เข้าใจถึงการคำนวณฤกษ์ตามปฏิทิน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

“อธิบายง่าย ๆ ปฏิทินมีวิธีนับตามวิถีวงโคจรของพระอาทิตย์แบบหนึ่ง และนับตามวงโคจรของพระจันทร์อีกแบบหนึ่ง แต่การที่จะทำให้ปฏิทินต่างๆ มาเทียบวนกันได้ถูกต้อง จะต้องมีการหักวันและเพิ่มวันในการคำนวณหาวงโคจรของดาวที่เคลื่อนต่างกันระหว่างวงโคจรของดวงดาวทั้งสองเพื่อรักษาเกณฑ์มาตรฐาน วงโคจรครบรอบของดวงดาวให้มาสอดคล้องกัน การนับวันในเดือนจันทรคติคือเดือนคมี 30 วัน วันข้างขึ้น 15 วัน วันข้างแรม 15 วัน และเดือนคมี 29 วัน เป็นวันข้างขึ้น 15 วัน วันข้างแรม 14 วัน หากปีไหนมี ‘อธิกวัน’ จะเพิ่มจำนวนวันในเดือนเจ็ดซึ่งเป็นเดือนคี่จาก 29 วันเป็น 30 วัน โดยต้องมีการเพิ่มวันแรม 15 ค่ำ เดือน 7 เข้าไปในปฏิทิน ถ้าหากไม่เพิ่มวันปฏิทินทั่วไปก็จะช้ากว่าหนึ่งวันเต็มๆ โดยผิดพลาดมาตั้งแต่ขึ้น 1 ค่ำ เดือน 8 เป็นต้นมา”

(วรรณวรรณ, 2562, น. 278)

8.3 ภาพสะท้อนสังคมไทยผ่านมิติความสัมพันธ์ระหว่างโหราศาสตร์กับวรรณกรรมในนวนิยายเรื่อง “ฤกษ์สังหาร” ของ วรรณวรรธน์

8.3.1 โหราศาสตร์กับภาพสะท้อนปัญหาสังคม

8.3.1.1 โหราศาสตร์กับความเหลื่อมล้ำระหว่างเพศ

ในนวนิยายเรื่องฤกษ์สังหารของวรรณวรรธน์ ได้สะท้อนภาพปัญหาสังคมเกี่ยวกับความไม่เท่าเทียมกันระหว่างเพศชายและเพศหญิง ผ่านการใช้โหราศาสตร์ในการสร้างตัวละคร คือ สร้างตัวละครชายให้อยู่ในฐานะผู้กระทำ คือมีความรู้ความสามารถทางโหราศาสตร์ ตัวละครเอก คือ มหากะทิง หมอดูไสยชาวดูสามารถหยุดยั้งพิธีกรรมแก้เคล็ดดวงเมืองได้เป็นผู้แก้ปัญหาในเรื่อง และตัวละครปฏิกิริยา คือ อุทธิ หมอดูไสยดำที่มีความสามารถในการประกอบพิธีกรรมเช่นกัน ตัวละครชายมีฐานะเป็นนักพยากรณ์ที่มีชื่อเสียง ทำนายเรื่องต่าง ๆ ให้ผู้คนสามารถนำไปเป็นแนวทางในการใช้ชีวิตได้ ได้รับการยอมรับจากสังคม เป็นที่นับหน้าถือตา ส่วนตัวละครหญิงถูกสร้างขึ้นมาในฐานะผู้ถูกกระทำ คือจะต้องตกเป็นเหยื่อในพิธีกรรม โดยตัวละครบางตัวต้องถูกล่วงละเมิดทางเพศและถูกฆ่า ส่วนตัวละครที่รอดชีวิตก็ถูกทำร้ายทางจิตใจ ซึ่งสังเกตได้ว่าตัวละครชายถูกสร้างให้มีภาพแทนเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ มีอำนาจในสังคมไทย ส่วนตัวละครหญิงถูกสร้างให้มีภาพแทนเป็นเพศที่อ่อนแอ และตกเป็นเหยื่อในสังคมไทย

ปัญหาความไม่เท่าเทียมกันระหว่างเพศในสังคมไทย เป็นปัญหาที่ยังคงเป็นที่กล่าวถึงกันอย่างมากในปัจจุบัน ค่านิยมที่ว่าผู้หญิงเป็นเพศที่อ่อนแอ กลายเป็นความเหลื่อมล้ำทางเพศที่ฝังอยู่ในหลายวัฒนธรรมรวมถึงวัฒนธรรมไทยด้วย ส่งผลให้ผู้หญิงถูกตีกรอบในการกำหนดบทบาทต่าง ๆ อย่างเช่นสุภาพสตรีไทยที่ว่า “ผู้ชายเป็นช้างเท้าหน้า ผู้หญิงเป็นช้างเท้าหลัง” ซึ่งหมายถึงผู้ชายเป็นผู้นำ ส่วนผู้หญิงคือผู้ตามที่ดี แสดงให้เห็นว่าผู้หญิงเป็นเพศที่ด้อยกว่าผู้ชาย ในปัจจุบันมีนวนิยายประเภทสตรีนิยามมากมายที่สามารถสะท้อนปัญหาเหล่านี้ออกมาได้อย่างชัดเจน ถึงแม้นวนิยายเรื่องฤกษ์สังหาร ของ วรรณวรรธน์จะไม่ใช่นวนิยาย

แนวสตรีนิยมแต่ก็สามารถสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาดังกล่าวได้เช่นกันจากการใช้โหราศาสตร์ในการสร้างภาพแทนตัวละคร ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างภาพแทนตัวละครชาย

มหากะทิง หมอคู่ชื่อดังในวงการขณะนี้ เรื่องทำนายอนาคต ทายเหตุการณ์บ้านเมืองเมื่อต้นปีก็ยังเป็นที่ฮือฮา คำทำนายของท่าน ‘มหากะทิง’ คนนี้ ที่ลงคำทำนายทายทักว่า บ้านเมืองปีนี้มีอาเพศคู่กันทั่วบ้านเมืองจนผู้คนหวาดกลัวไปทั่ว กระทั่งเป็นข่าวพาดหัวหนังสือพิมพ์ ขนาดนักการเมืองต้องออกมาปราชญ์ว่า อย่าไปลงมายกับคำทำนายพวกนี้นัก ยิ่งที่เธอพอจดจำได้ เวลานี้หมอดูที่ชื่อ ‘มหากะทิง’ กำลังหอมฟุ้ง ไม่เพียงแค่เมืองไทย แต่ขึ้นชื่อว่าหมอดูระดับอินเตอร์ที่ดาราหนังชาวต่างชาติ ฮอลลีวู้ด เคยใช้บริการมาแล้วทั้งนั้น นับตั้งแต่เป็นหมอดูทำนายดาราสาวชาวฮ่องกง วิเวียน ชูย ว่าจะได้เป็นเจ้าหญิง จากนั้นเพียงไม่ถึงปี ดาราสาวคนนั้นก็ได้แต่งงานกับมงกุฎราชกุมารพระองค์หนึ่งในหมู่เกาะมหาสมุทรแปซิฟิก มหากะทิงจึงเป็นที่ฮือฮา ยกย่องของคนในวงการบันเทิง ชั่วพริบตา

(วรรณวรรณ, 2562ก, น. 21)

ตัวอย่างภาพแทนตัวละครหญิง

ภรณี หญิงสาวธาตุน้ำ (ลัคนาราศีกรกฎ พิจิก มীন) ที่ตกเป็นเหยื่อในพิธีมีอาชีพนางดารานักแสดง ถูกอุทริหลอกมาเพื่อใช้เธอเป็นเครื่องบดพลังในพิธีกรรมแก้เคล็ดดวงเมือง ซึ่งตัวละครหญิงอื่นๆ ที่ตกเป็นเหยื่อก็ถูกหลอกเช่นเดียวกัน จนท้ายที่สุดทุกคนก็ตกเป็นเหยื่อในพิธีกรรมดังกล่าว

“โอม...ภรณี...มนุษย์ง ยะมะโน ราชา ข้าขอถวายเจ้าเป็นบัดพลังต่อธรราราช” เสียงของอุทริยังคงท่องคาถาต่อเนื่อง ภรณีนอนหรีตราบกับความอ่อนล้ากลางแท่นกว้าง ไม่ทันเห็นปลายมิดแหลมที่สะท้อนปลากับแสงเทียน หญิงสาวรู้สึกเย็นจนเสียววาบที่อกด้านซ้าย ก่อนที่เสียงหวีดร้องของเธอจะผ่านพ้นลำคอและภาพในห้องทั้งหมดก็ดับวูบลง

(วรรณวรรณ, 2562ก, น. 248)

8.3.1.2 พิธีกรรมทางโหราศาสตร์กับการล่องละเมิดทางเพศ

ในนวนิยายเรื่องฤกษ์สังหารได้มีการใช้โหราศาสตร์ภาคพิธีกรรมคือพิธีกรรมแก้เคล็ดดวงเมืองมาเป็นส่วนสำคัญในเรื่อง ซึ่งพิธีกรรมดังกล่าวได้กำหนดว่าจะต้องมีการให้ผู้ประกอบพิธีร่วมเพศกับผู้ที่ตกเป็นเหยื่อ ถือเป็น การข่มขืน โดยการใช้พิธีกรรมมากล่าวอ้างให้ผู้กระทำไม่มีความรู้สึกผิด ซึ่งสามารถสะท้อนให้เห็นปัญหาการล่องละเมิดทางเพศในสังคมไทยได้

ปัญหาการล่องละเมิดทางเพศ ตลอดจนปัญหาการข่มขืนในประเทศไทย เป็นอีกหนึ่งปัญหาที่พบเห็นได้บ่อยครั้งในสังคม ซึ่งในนวนิยายก็ได้มีการนำปัญหาดังกล่าวมาถ่ายทอดผ่านพิธีกรรม ซึ่งการถูกกระทำส่งผลให้ตัวละครผู้หญิงได้รับผลกระทบทางจิตใจและทุกข์ทรมานเป็นอย่างมาก

ตัวอย่าง

“เพราะแม่คนนี่ ผมเก็บไว้ให้ท่านสัมผัสเป็นคนแรกอยู่แล้ว” เป็นเสมือนรางวัลของผู้ร่ำรวยประกอบพิธีกรรมอันลึกลับ ที่จะได้สัมผัสแรกของหญิงสาวฯลฯ ท่านรวิมองดูร่างอ่อนแอที่นอนหลับไม่ได้สติอยู่บนแท่นพิธีกว้าง อีกไม่นานที่จะได้สัมผัสอารมณ์ความต้องการ แต่มันเป็นความต้องการครั้งยิ่งใหญ่ ความปรารถนาที่จะได้ทุกสิ่งทุกอย่างอย่างที่ท่านควรจะได้รับมาเป็นของตน หญิงสาวบริสุทธิ์ก็เหมือนของขวัญสำหรับผู้ที่กำลังก้าวเข้าสู่ความยิ่งใหญ่ หลอนจะมาเป็นฐานบันไดและกำลังใจครั้งสำคัญที่ให้ผู้ยิ่งใหญ่ได้พานพบความสุขกระสัน ในช่วงเวลาที่เจ้าหล่อน...เสวยสุขาวดี!

(วรรณวรรณ, 2562ข, น. 238)

8.3.1.3 โหราศาสตร์กับการสะท้อนกิเลสของมนุษย์

ในนวนิยายเรื่องฤกษ์สังหาร โหราศาสตร์ถูกใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาอำนาจของตัวละคร ซึ่งตัวละครกลุ่มหนึ่งเลือกใช้โหราศาสตร์มาเป็นเครื่องมือให้ตัวเองได้อยู่เหนือผู้อื่นโดยไม่สนใจว่าจะสร้างความเสียหายและความเดือดร้อนให้กับผู้อื่นอย่างไร ซึ่งการเลือกใช้โหราศาสตร์ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่สามารถพิสูจน์ได้สามารถสะท้อนให้เห็นถึงความโลภที่มีอย่างมหาศาลของตัวละคร

นอกจากนี้ยังมีการเปรียบเทียบตัวละครที่มีความสามารถทางโหราศาสตร์เหมือนกัน แต่เลือกเดินในคนละทาง คนหนึ่งเลือกใช้โหราศาสตร์ในการช่วยเหลือผู้อื่น ส่วนอีกคนเลือกใช้โหราศาสตร์เพื่อแลกกับการมีอำนาจ แสดงให้เห็นถึงความ “อยากได้ อยากมี” และความต้องการอยู่เหนือผู้อื่น

อำนาจและบารมีต่างๆ นับเป็นหนึ่งในกิเลสที่มนุษย์ทุกคนพึงมี นวนิยายเรื่องฤกษ์สังหารจึงสามารถสะท้อนความจริงในเรื่องของกิเลสตัณหาของมนุษย์ ผ่านการใช้โหราศาสตร์ในการดำเนินเรื่องให้เห็นได้อย่างชัดเจนดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

“ผมต้องขอบคุณที่คุณทำให้ตำรานี้เป็นจริงและประสบความสำเร็จถึงเพียงนี้คุณอุทธิ เพียงเท่านี้ก็พิสูจน์แล้วว่า นักพยากรณ์ผู้ยิ่งใหญ่ที่จะสามารถทำพิธีเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญของบ้านเมืองนี้ได้ไม่ใช่ใคร...แต่เป็นคุณ” อุทธิกระหึ่มย่องตามคำชมของ ฯพณฯ ท่านรวี ท่านกล่าวได้ถูกต้องที่สุด ตำราแก้เคล็ดดวงเมือง ตำราอันแสนยิ่งใหญ่และลึกลับ หากผู้ใดเสมือน การที่เขาได้มาร่วมจัดทำประกอบพิธีกรรมครั้งนี้ ก็เหมือนได้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการเปลี่ยนแปลงเมืองนี้ ชนิดพลิกหน้ามือเป็นหลังมือ พิธีกรรมนี้ทำให้เขารู้สึกมีอำนาจ ยิ่งใหญ่กว่าใครๆ นี่คือนิเวศวิเศษที่สุดที่เขาเคยแสวงหาและได้สัมผัส เมื่อเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของพิธีแก้เคล็ดดวงเมือง

(วรรณวรรณ, 2562ข, น. 250)

8.3.2 โหราศาสตร์ในฐานะเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของมนุษย์

ในนวนิยายเรื่องฤกษ์สังหาร แสดงให้เห็นว่าโหราศาสตร์นั้นถูกใช้เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของคนในสังคมไทย สังเกตจากการที่ตัวละครนั้นมีการตรวจดวงชะตา หรือการที่ตัวละครได้มีการหาฤกษ์ไปประกอบการต่างๆ เพื่อความสบายใจและเพื่อผลลัพธ์ที่ดีในอนาคต รวมถึงตัวละครยังมีความเชื่อในคำทำนายต่างๆ จนส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต เช่น ประชาชนเชื่อในคำทำนายที่มหากะทิงได้ทำนายเหตุร้ายที่จะเกิดขึ้น จนส่งผลให้ระมัดระวังในการใช้ชีวิตมากขึ้น ทำให้อุทธิประกอบพิธีกรรมได้ยากขึ้น เป็นต้น

โหราศาสตร์เป็นเรื่องของอนาคตที่ไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าจะเกิดขึ้นจริงหรือไม่ มนุษย์ย่อมมีความสงสัยใคร่รู้และต้องการรู้เท่าทันอนาคต รวมถึงต้องการเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจและแนวทางชี้แนะในการใช้ชีวิต จึงหันหน้าเข้าหาโหราศาสตร์เพื่อใช้ยึดเหนี่ยวจิตใจของตนเอง เพื่อนำมาประกอบให้เกิดเป็นความสบายใจ สร้างความหวังให้กับตนเอง และใช้โหราศาสตร์เป็นเครื่องมือในการตอบสนองความต้องการให้กับตัวเอง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

แต่สำหรับ ‘รันหนั’ เธอคิดว่า การพยากรณ์ชีวิตก็เป็นวิธีการผ่อนคลายความตึงเครียดจากชีวิตที่ยุ่งเหยิงสับสนของเธอหนทางหนึ่ง รันหนัเป็นเด็กสาวคนหนึ่งที่จะใช้เวลาช่วงวันหยุดเดินทางไปตามทำพระจันทร์หรือบางลำพู ใจนั้นก็อยากเจอหมอดูเก่ง ๆ ที่จะมามองดูอนาคตเธออย่างทะลุปรุโปร่ง ว่าจะได้ใช้ชีวิตเช่นไร มีครอบครัวที่มั่นคงและมั่งคั่งสมบูรณ์สุขแค่นั้น

(วรรณวรรณ, 2562ก, น. 6)

จากข้อสังเกตผู้แต่งมีการเลือกนำโหราศาสตร์ที่จัดอยู่ในภาคคำนวณและภาคพยากรณ์ซึ่งก็คือเรื่องของ “ฤกษ์” มาใช้ในการสร้างสรรค์นวนิยายมากที่สุดถึงแม้จะมีการใช้โหราศาสตร์ภาคพิธีกรรมซึ่งก็คือพิธีกรรมแก้เคล็ดดวงเมืองมาใช้เป็นเหตุการณ์หลักในเรื่องแต่การที่พิธีกรรมดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้จะต้องอาศัยฤกษ์มาประกอบด้วย ในนวนิยายปรากฏการใช้ฤกษ์ในการสร้างสรรค์เรื่องราวมากมายไม่ว่าจะเป็นการนำฤกษ์แต่งงานมาใช้ในการเปิดเรื่องเพื่อให้ตัวละครเอกได้พบกันหรือการนำฤกษ์แต่งงานเช่นเดิมมาใช้ในการตอนปิดเรื่องเพื่อแสดงให้เห็นว่าตัวละครได้ลงเอยกันอย่างมีความสุข และนำฤกษ์ที่เกี่ยวข้องกับพิธีกรรมมาใช้ในการดำเนินเรื่อง จุดวิกฤตของเรื่อง และการคลี่คลายเรื่อง สังเกตได้ว่าโหราศาสตร์ดังกล่าวเป็นโหราศาสตร์เพียงหนึ่งเดียวที่ปรากฏตั้งแต่เริ่มเรื่องจนจบเรื่อง ทั้งนี้เป็นเพราะตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันผู้คนมักมีการหาฤกษ์เพื่อความเป็นสิริมงคลในการประกอบพิธีกรรมหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ เรื่องของฤกษ์จึงเป็นเรื่องที่ผู้คนล้วนให้ความสำคัญและให้ความสนใจเพราะฤกษ์คือโหราศาสตร์สำคัญที่ผู้คนมักใช้

เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจเสมอมา ในนวนิยายเรื่องฤกษ์สังหารจึงปรากฏการใช้โหราศาสตร์เรื่องฤกษ์ควบคู่กับการประกอบพิธีกรรมทางโหราศาสตร์ เพื่อใช้พิธีกรรมเป็นเครื่องมือสนับสนุนความน่าสนใจและความสมจริงในเรื่องรวมทั้งเป็นเครื่องมือที่สื่อให้เห็นว่ามนุษย์มีความผูกพันกับโหราศาสตร์ในฐานะเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจตนเอง

9. บทสรุปและอภิปรายผล

จากการศึกษานวนิยายเรื่องฤกษ์สังหาร ของ วรรณวรรณ พบว่าได้มีการนำโหราศาสตร์ทั้งภาคคำนวณ ภาคพยากรณ์ และภาคพิธีกรรม มาใช้เป็นส่วนสำคัญในการสร้างสรรค์นวนิยาย และจากการศึกษาอิทธิพลของ “โหราศาสตร์” ที่มีต่อการสร้างนวนิยายเรื่อง “ฤกษ์สังหาร” ของวรรณวรรณ พบว่ามีการนำข้อมูลทางคติชน ซึ่งก็คือเรื่องของโหราศาสตร์และพิธีกรรมมาประกอบสร้างทำให้นวนิยายเรื่องฤกษ์สังหารมีความโดดเด่นและแตกต่างจากนวนิยายทั่วไปคือเป็นทั้งนวนิยายที่มีเรื่องราวน่าสนใจและให้ความรู้ทางโหราศาสตร์ควบคู่ไปด้วย เช่น การใช้บทสนทนาเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดองค์ความรู้ทางโหราศาสตร์ เป็นต้น ทั้งนี้โหราศาสตร์ยังเป็นส่วนสำคัญในการสร้างสรรค์นวนิยายเรื่องฤกษ์สังหาร ยกตัวอย่าง การที่โหราศาสตร์ปรากฏเป็นส่วนสำคัญในทุกๆ องค์ประกอบของนวนิยาย ทั้งมีอิทธิพลต่อการสร้างโครงเรื่อง แก่นเรื่อง ตัวละครฉาก และบทสนทนา รวมถึงมีอิทธิพลต่อการดำเนินเรื่องด้วย จากการศึกษาพบว่าผู้แต่งเลือกใช้โหราศาสตร์ทั่วไปที่ผู้คนมักใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น ฤกษ์แต่งงาน ดวงชะตา มาใช้ในบทเปิดเรื่อง และปิดเรื่อง เพื่อให้เกิดความน่าสนใจและเป็นโหราศาสตร์ที่คนทั่วไปมักจะเข้าใจได้ง่ายและมีความผูกพันกับคนในสังคมอยู่แล้วซึ่งโหราศาสตร์พื้นฐานเหล่านี้จะนำไปสู่โหราศาสตร์หลักในเรื่องซึ่งคือเรื่องของฤกษ์และพิธีกรรมทางโหราศาสตร์ที่ปรากฏในตอนดำเนินเรื่อง จุดวิกฤต และตอนคลี่คลายเรื่อง จึงเห็นได้ว่าโหราศาสตร์มีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์นวนิยายเรื่องฤกษ์สังหาร ของ วรรณวรรณอย่างชัดเจน

การศึกษานวนิยายเรื่องฤกษ์สังหาร ของ วรณวรรณน์ พบว่ามีการสะท้อนภาพสังคมไทยผ่านมิติความสัมพันธ์ระหว่างคติชนกับวรรณกรรม ทั้งประเด็นปัญหาของสังคมไทย ได้แก่ ไหราศาสตร์กับความเหลื่อมล้ำระหว่างเพศ พิธีกรรมทางโหราศาสตร์กับการล่องละเมิดทางเพศ ไหราศาสตร์กับการสะท้อนกิเลสของมนุษย์ และประเด็นภาพสะท้อนบทบาทของโหราศาสตร์ในฐานะเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของมนุษย์ โดยสะท้อนความเหลื่อมล้ำระหว่างเพศผ่านการใช้โหราศาสตร์ในการสร้างตัวละคร สะท้อนปัญหาการล่องละเมิดทางเพศผ่านพิธีกรรมทางโหราศาสตร์ และสะท้อนกิเลสปัญหาของมนุษย์และสะท้อนภาพโหราศาสตร์ในฐานะเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจในของมนุษย์ผ่านการใช้โหราศาสตร์ในการสร้างแก่นเรื่องและโครงเรื่อง

การศึกษาโหราศาสตร์กับการสร้างสรรค์นวนิยายเรื่อง “ฤกษ์สังหาร” ของ วรณวรรณน์ ทำให้เห็นว่าการใช้โหราศาสตร์ในการสร้างสรรค์นวนิยาย ทำให้นวนิยายมีความโดดเด่นและความน่าสนใจเพราะความอยากรู้เท่าทันอนาคต และต้องการกำหนดชีวิตให้เป็นไปตามที่ตนต้องการของมนุษย์ล้วนต้องพึ่งพาโหราศาสตร์ในการหาทางออกและแก้ไขปัญหาดังกล่าว อีกทั้งโหราศาสตร์ยังเป็นกลุ่มข้อมูลที่มีความผูกพันกับสังคมไทยอีกด้วย การเลือกนำโหราศาสตร์มาใช้ประกอบสร้างนวนิยายจึงเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้คนล้วนให้ความสนใจเป็นอย่างยิ่ง

ทั้งนี้จากการที่ผู้แต่งเลือกใช้โหราศาสตร์มาเป็นหลักในการสร้างสรรค์นวนิยายเรื่องนี้ สามารถสะท้อนให้เห็นถึงภาพปัญหาในสังคมไทยได้ คือ ปัญหาความเหลื่อมล้ำระหว่างเพศ ปัญหาการล่องละเมิดทางเพศ และกิเลสของมนุษย์ รวมถึงสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของโหราศาสตร์ในฐานะเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของคนในสังคมไทย จึงทำให้เห็นว่าการนำข้อมูลทางคติชนที่เกี่ยวกับความเชื่อของคนไทยเรื่องฤกษ์ยามและดวงชะตามาใช้สร้างสรรค์นวนิยาย ทำให้นวนิยายเรื่องฤกษ์สังหาร ของ วรณวรรณน์สามารถทำหน้าที่เป็นเครื่องมือสะท้อนภาพสังคมไทยในปัจจุบันผ่านมิติความสัมพันธ์ระหว่างคติชนกับวรรณกรรมออกมาให้เห็นได้

นอกจากนี้ยังทำให้ได้เห็นถึงมิติใหม่ในการสร้างสรรค์นวนิยาย คือการเลือกใช้โหราศาสตร์มาเป็นหลักสำคัญในการสร้างสรรค์นวนิยายประเภทสืบสวนสอบสวนที่สามารถฉายภาพปัญหาเรื่องเพศได้อย่างน่าสนใจ ทำให้เห็นว่าไม่ใช่เพียงนวนิยายแนวสตรีนิยม หรือนวนิยายแนวอื่นๆ เท่านั้นที่สามารถสะท้อนปัญหาเหล่านี้ได้ ฤกษ์สังหารจึงเป็นนวนิยายสืบสวนสอบสวนที่ใช้โหราศาสตร์ถ่ายทอดปัญหาเรื่องเพศให้เห็นได้อย่างสมบูรณ์เช่นกัน

เอกสารอ้างอิง

- กรมศิลปากร, กองวรรณกรรมและประวัติศาสตร์. (2544). *เสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน เล่ม 2*. กรุงเทพฯ: ศิลปาบรรณาคาร.
- กาญจนา วิชญาปกรณ์. (2534). *หลักเบื้องต้นในการศึกษาเรื่องสั้นและนวนิยาย*. พิษณุโลก: ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- จุลทัศน์ พยาฆรานนท์. (2542). โหราศาสตร์. ใน *สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคกลาง เล่ม 15* (น. 7242-7247) (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาณิชย์.
- ดาราเดลี. (2562ก). *ฤกษ์สังหารรับศึกหนักต่อไปไม่ที่ปลิดปลิว แต่เรตติ้งตอนแรกสอบผ่าน*. สืบค้น 27 เมษายน 2563 จาก <https://www.daradaily.com/news/83977/read>
- ดาราเดลี. (2562ข). *ปิดฉาก “ฤกษ์สังหาร” มีคนสังเวชชีวิต*. สืบค้น 27 เมษายน 2563 จาก <https://www.daradaily.com/news/86044/read>
- เทพย์ สาริกบุตร. (2551). *โหราศาสตร์ปริทรรศน์*. พระนคร: เกษมบรรณกิจ.
- ไทยรัฐออนไลน์. (13 พฤศจิกายน 2562). *ฤกษ์สังหารตอนจบ แฟน ๆ แห่งมนต์เสน่ห์เซียด*. สืบค้นจาก <https://www.thairath.co.th/entertain/news/1703380>
- ธัญญา สังขพันธานนท์. (2539). *วรรณกรรมวิจารณ์*. ปทุมธานี: นาคร.
- ธัญญา สังขพันธานนท์. (2541). บทบาทของข้อมูลคติชนในเรื่องสั้นของนักเขียนอีสาน. *วารสารมหาวิทยาลัยมหาสารคาม* 17(1), 31-47.
- ประเสริฐ รุณรา. (2557). *พิธีสดคนพเคราะห์: พลวัตของพิธีกรรมประดิษฐ์ในสังคมไทยปัจจุบัน* (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- พัชรี แก้วผลึก. (2561). *การศึกษาวิเคราะห์เรื่องฤกษ์ตามคัมภีร์โหราศาสตร์ไทยที่มีผลต่อพุทธศาสนิกชน* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, พระนครศรีอยุธยา.
- วกุล มิตรพระพันธ์ และอนันต์ เหล่าเลิศวกุล. (2552). *โหราศาสตร์ในมหาชาติไทลื้อ*. *วารสารอักษรศาสตร์*, 38(2), 1-29.
- วรรณวรรณ (นามแฝง). (2562ก). *ฤกษ์สังหาร เล่ม 1*. กรุงเทพฯ: ณ บ้านวรรณกรรม.
- วรรณวรรณ (นามแฝง). (2562ข). *ฤกษ์สังหาร เล่ม 2*. กรุงเทพฯ: ณ บ้านวรรณกรรม.
- วีรวัฒน์ อินทรพร. (2552). *สรรพสิทธิ์: การศึกษาในแง่สังคมวิทยาวรรณคดี* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.

- ศรันย์ภัทร์ บุญชก. (2558). *คติชนในนวนิยายของพงศกร* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต).
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- อชิรพจนินชา พลายนาค. (2553). *การใช้โหราศาสตร์เป็นวิถีทางในการเผยแพร่พระพุทธศาสนา*
(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.